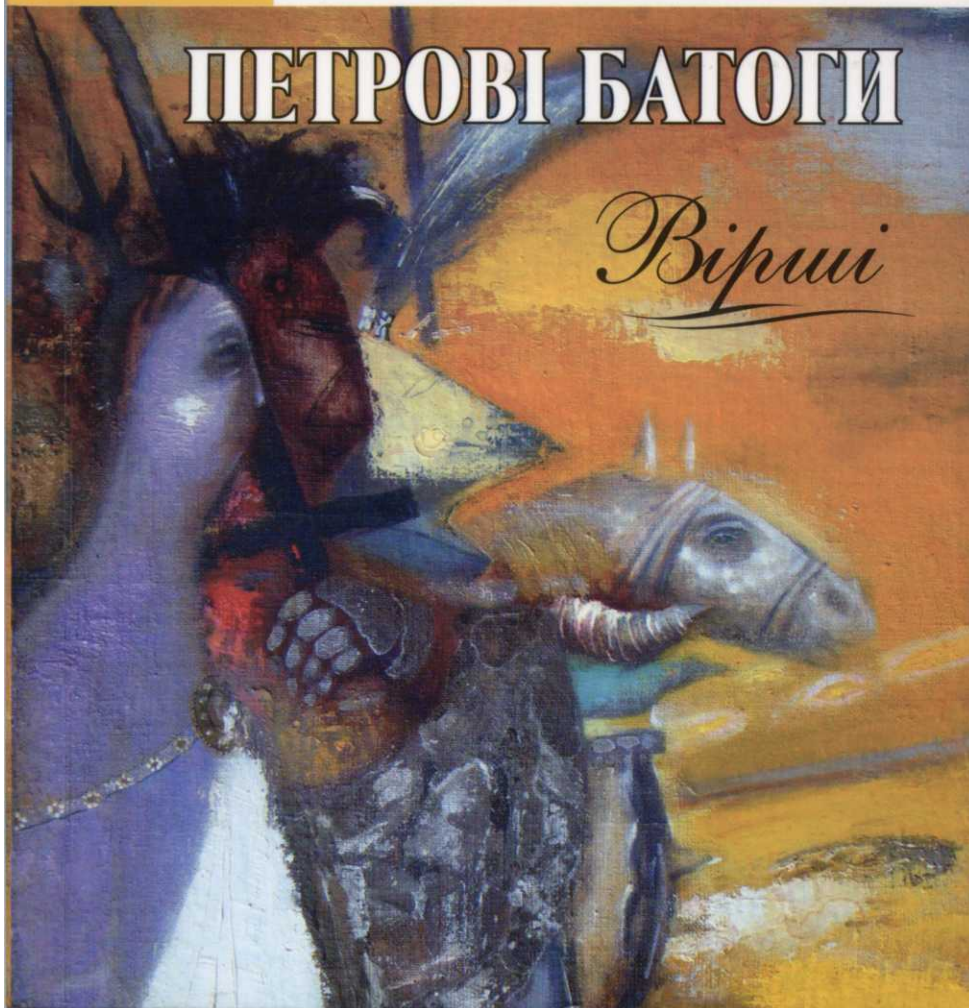

Віктор
БОЙКО

ПЕТРОВІ БАТОГИ

Вірши

Віктор
БОЙКО

*

*ПЕТРОВІ
БАТОГИ*

*

Вірші

Харків

Людські стежки - початками доль -
видибують на битий шлях,
набираючись од них літнього тепла
і щирого сподівання чистої
барви небес,
збереженої ревно до пізніх холодів
блакитними пелюстками.

*ОБАБІЧ
ШЛЯХУ*

* * *

Й вода вимерзає, і сніг вимерза,
і час вимерзає – отой, що попереду...
Та перебиває зелена гроза –
і все поверта.

Навіжено.

Уперто.

І відблиски світла на темнім лиці,
не думали б – сир,
не украсти б сорокам...

І сніг розтає у твоїм кулаці,
і ти озираєшся,
мов ненароком, –

і жінка сміється,
мов листя дзвенить,
ні слова, звичайно, тобі не сказавши...

Й немає іще нічиєї вини.

Та раптом повіриш,
що все це назавше!

25.03.2000

* * *

Стара годує голубів,
їх проганяючи з дороги,
а я не заздрю їй нітрохи
так, як і ранньому собі,
що з раю вчора повернувся,
на те і рай, що ми в нім гості.
А голуби від мене врозтіч
в холодну мряку порану.
Стара мені погляне вслід,
скрутне, сердешна, головою.
Туману сивого сувої
мене огорнуть, наче лід.
Я стрепенусь, я мушу йти
ще маю час, іще не смеркло.
І гріх цей світ вважати пеклом,
де простір є для вільних птиць.

11.12.2000. Харків

* * *

У вдаваній одвертості перверзій
втрача тепло розгублене зело...
Розмотуються доль безмежні версти,
що їх докупи випадком звело.

Від революцій аж до рекреацій,
де є стриптиз і тіл, і слів, і душ,
і в пошуках зарплати, а не праці,
йдемо, ідуть, іде, ідеш, іду ж...

Поміж експериментів і досліджень
на тлі дощу зело чека тепла...
А перед лютим звався місяць сніжнем,
він літа діставатиметься вплав.

26-27.03.2001

* * *

Цвітуть петрові батого –
ніхто з них не чекає плоду...
І сторожко стоять стоги,
налаштувавшись на негоду.

В далекім голосі нема
лункого звуку – тінь лиш квола...
Самодостатні матіоли
безсмертно світяться в туман.

Отам живе моя душа
з надією на шлях порожній –
на нім далекий подорожній
до мене, може, поспіша.

31.07.2001. Шпаківка

«РЕКВІЄМ»

1

У сірім липні довгий сірий день
і сірий чоловік, як сірий порошок...
Коня на площі з гиком не пришпорить,
а привидом розтане між людей.
І буде квола Моцарта рука
виводити, напевне, в мить останню
чиюсь печаль і жах на нотнім стані
або своє безсмертя у віках...
Замовник-граф (і докорів ніяких!)
підпише твір з легкої голови...
А що Сальєрі? Може, і заплакав.
А в путь останню чи благословив?
Але ж і тиша навіть не німа,
і флейта всім розповіла про скруту.
Якась газетка пише, що отруту...
Сальєрі є. А Моцарта нема.

2

І Вас обмовлено, синьйоре...
В юрбі живе ненатла хіть
уявних прагнути страхіть,
пектися вигаданим горем,
убити генія в собі
і, винного щоб не шукати,
когось оголосити катом –
це так звичайно, далєбі.

3

І паличка в Антоніо в руці,
і чути, що розповідає флейта...
А скрипки співчувають їй чи лестять
в самотності у моторошній цій.
Там юний профіль усміхнеться ледь
похмурому маестро лиш очима,
він – учень, він зуміє, як навчили,
він переймає ваш, Сальєрі, лет.
Франц Ксавер ув австрійському роду
на прізвище – таке, як в батька, – Моцарт,
Син у матусі, мов зіниця в оці.
Сини до вбивць навчатися не йдуть.

Липень – серпень, 2002

* * *

У Малинівці дощ буде завтра чи скоро,
Ув Іванівці гуси в політ поміж мальв...
Може, Волохів Яр не ввійшов до історій,
що катюг не було і убивців нема.

Ну, село як село. Хата скраю, звичайно.
В ній немає чужих. В ній самі не свої,
коли між холодів ти з відчаєм за чаєм
не повіриш всерйоз у живих солов'їв.

Постіль стелять чи в путь час тебе проводжати,
без тепла не залишать вві сні чи без сну,
ніби ти в їхній долі ще тільки початок,
тобто завтрашня стежка на шлях з бур'яну.

Душу тут би лишив, та вертатись додому...
Стежку хай, коли що, шлях покаже сюди.
Он вагітна спішить в путь лиш Богу відому.
Попрошу його хай одведе від біди.

9.08.2004

* * *

Це спека поміж серпня й липня...
Сховайсь у затінку й сиди.
До перехожих сонце липне,
фонтанам хочеться води.

Дивись, як на сусідній лаві,
в обіймах мліють двійко душ,
не звинувачуй у неславі,
не виправдовуй теж чимдуж

їх, не вважаючи чужими,
хай думку осягне знаття:
якраз під тим кущем ожини
не чоловік і не дружина
запас тепла беруть на зиму,
а може, й на усе життя.

27.07.2005

* * *

Ледь зринувши зі сну
назустріч вітерцю,
що вже хитає учорашню спеку,
їй вперекір танок
дощинок по лицю
із завтрашнього відчува далека
трамвайний пасажир –
той, за яким услід
вервечка роботяг бринить на розі.
І сонце не проб'є
скупий хмарин політ.
І спека.
В морозилках тане лід.
І ті пливуть.
Як бурлаки на Волзі.

1-2.08.2005

* * *

«Дзеркальний струмінь», молодята в чорно-білім...
Селянський гурт суціль шкірянками скрипить.
Водій не хоче видаватися дебілом,
йому кермо завадить зніченість скропить.

Міський фотограф, як павич між свійські кури,
свій погляд вишуканий в сутність націля...
Свекруха й теща вириваються зі шкіри,
осінні квіти марять шляхом звідціля.

І молодому не знаходити причини,
рілля чекає чи на ринку містовщик,
слова остиглі про гарячий капучино,
земля, мов цегла, за відсутності дощів.

А свекру з тестем та й при пляшечці на ганку, –
чи на похмілля за столами не з руки? –
мовчливо повертатися в афганську
і пильно дбати, не схлюпнулися б чарки...

7.10.2005

* * *

Сирітське побачення в зимнім під'їзді,
засипане листям авто біля пошти,
а день буде щедрий незваними гістьми...
Ідуть позаяк, то не гребуй, а поштуй.
Наплачуть, нажуряться. Кава для втіхи,
допоки в мережі пульсує напруга.
А ще традиційні сім міхів горіхів,
щоб вкотре, як завше, вертатись *на крúги*...
І жовто і біло цвітуть хризантеми,
а скоро...

Та що там – коли воно буде!..

Навіщо торкатись холодної теми –
Харко ж на коні там, де глиняні Буди!
І сонцем обдурені дзумкають оси,
і вогким асфальтом поцокує радість.
Аби зустрічати, не треба збиратись.
– Цілуй мене, дівчинко. Ще ж тільки осінь...

21.10.2005

* * *

Пісенний протяг у базарнім гаморі,
в очах собачих докір холодам...
На партитурі снігу, вкритій гамами
слідів, святкова вранішня слюда.

Цей перший сніг туману їсти поїдом,
дахи не їдуть – їх давно знесло,
в єгипетських гробницях гуманоїди,
а на сільських майданах НЛЮ.

Між негрів у різдвяному автобусі
впізнаю ту, із світлом на лиці,
нехай Луки мені тлумачить опуси,
щоб їй повірив дужче, ніж Луці...

Аби було й самому не однаково:
чи дні базарні, чи святкові дні, –
і вперше між піснями та собаками
хотілося повірити мені.

26.12.2005

* * *

Миколі Чумаку

У Старій Рябині не малі
і зірки, і печалі, і свята...
Солов'ї відспівали в селі,
і співати б тепер солов'ятам.
Та мороз аж за серце бере –
і далеко хлопчині до казки...
Гріє душу сухий очерет,
мов окраєць од тітки Параски.
Повна хата малої рідні,
стогне в пеклі колгоспному мати:
трудодні, трудодні, трудодні,
бо не треба нікому вмирати...
Треба жити, як батько звелів,
перед боєм, що буде останнім...
І летять до осель журавлі
з похоронками, а не з листами.
Їх стрічати, як спрагу під Спас,
в матір вірити – в ту, що без німба,
і, щоб обрій на крилах не згас,
все шукати бджолиного хліба.
І себе, і птахів, і людей,
хоч словами, та все ж лікувати,
і не збитись зі стежки ніде,
що веде аж до рідної хати...
У Старій Рябині не малі
і зірки, і печалі, і свята...
«Припадають думки до землі
і не можуть ніяк одірватись».

21.02.2006

* * *

Майорять стрічки на вітрі,
мов на другий день весілля...
Відпливли шатри в учора
чи за повинню услід.
Хто ми: флюгери на вістрі,
а чи хмиз, аби для зілля
полум'я тяглось угору?..
В казані ж вода, мов лід.

Одмолились, одкричали,
відмайданили укотре –
закусив хтось губу навіть,
так розчулився увесь.
А казан ізверху чаном,
а колишній хмиз – непотріб...
А локшина – річ звичайна,
мовби манна із небес.

Підставляння вух негайне,
плямкання для остороги,
дзвін бокалів на дозвілля
під зароблений коньяк.
Все змогли та цигани...
Скопом чортові на роги.
Голова гуде з похмілля.
З ким це? Де? Коли і як?

27.04.2006

* * *

Плачеться в дату сумну понад свічкою.
Гасне вона і холоне під гнотиком.
Де ви, панове, були у ту ніч, коли...
Нащо назад повернулися знов-таки?..

Лялька за шибкою очі розплющила.
Вовк не боїться вогню по-собачому.
Янгол чи відьма літа понад пущею.
Мабуть, почуємо.

Певно, побачимо.

Тисячоліття хрестило водицею.
Хрестить рентгенами цвинтар під Києвом.
Пучкою в лоба, хрестячись, тицяю.
Промисел Божий опісля Батиєвих?

Лялька не хоче хреститись за шибкою.
Вовк не навчився, йому і не треба.
Вулиці тоскно і так їй зашироко,
тільки ж вона і не зайва й не третя...

Плачеться в дату сумну і не хочеться.
Свічечка гасне і гнотик чорніє.
Чуєте? Дзвонами складено почесні...
Бачите? Лик чудотворний із німбом...

Квітень, 2006. 20 літ по Чорнобильському лихові

* * *

Ще палітра дня така строката
при житті, узятім напрокат,
носимо з собою барикади –
хтось із нас по той бік барикад...
Звично мерзнуть мальви коло хати –
серцю не зігріти і рукам...
А для того, хто не був багатим,
чи доцільно, аби він звикав?..
Спати, не вслухаючись у вітер,
починати пісню поміж зим...
І блукати подумки між літер,
де не буде місця для сльозин –
це коли розвіються на порох
й згадки, що несли і несемо, –
це коли цвітіння мальв нескоро
проти вітру вистоїть само.

*30.05.2006. Київ. Напередодні
Оксану прийнято до НСПУ*

* * *

Одна в тебе вада, що ти молода.
Єдиний мій плюс, що мені це байдуже.
В траві перевага, що в жилах вода...
На неї ми схожі з тобою... І дуже!
Грядуть косарі...

Вже мантачки дзвенять.

Чи їм дізнаватись подробиці варто!
Покоси на всонні транзитного дня
у Дикому полі чи в горах Урарту.
На квітці зів'ялій – ще блудна бджола,
на заході сонце ще високо висить...
Єдиний мій плюс усотає зола,
одну твою ваду забувши навмисне.

*30.05.2006. Київ. По тому,
як висловив припущення
бути сватами з М. М.*

* * *

І кожне для вокзалу промина,
і вам його, та певно ж, проминати...
Неначе ув очах якась мана:
був, перебув – збирай своє манаття.

Не нарікай, що нетривалим був
цей плинний час, у ньому ти був плинним.
І ти від нього так – авжеж! – одлинеш,
як він одлине всупереч табу

на мандри, на безсоння, на безхаття...
Іди собі, як дощ, як день, як ти,
втікаючи в собі від пустоти
чи порожнечі, чим вокзал багатий.

Сяйне у сяйві блискавки шитва
церковний хрестик жовтим на безмежжі.
Ти – голка в стозі, звісно, гуртова.
І в'ється нитка, щоби не залежавсь.

*30.05.2006. Київ. На тлі
завіконної церковці на новому вокзалі*

* * *

Під небом дощовим
цілюються ці двоє,
під небом дощовим
дивлюся я на них.
І впевнена вона,
що він-таки засвоїв
це вічне ремесло
й нема на нім вини
за споглядання тих,
що цілуватись будуть
біля того вікна
вже, певно, по мені.
Прости обох, прости
за потурання чуду
під небом дощовим
при тихому вікні.

*30.05.2006. Київ. Вокзал.
Утекли. Прошелестіли, як дощ*

* * *

Не змерзли. І гаразд.
Якого вам комфорту!
По вас ідуть літа.
Спасибі, не менти.
І гладить ще весна,
і викидає фортель.
Гаразд, що не каток
отам, де я і ти.

Еротики пора,
і похорону, й посту.
Лишаються сліди
на душах і очах.
І запорука, що
після поразки поступ,
не гріє і, на жаль,
ніяк не вируча.

Не мерзнемо в ході.
І навіть трохи душно.
Оглянутись кортить,
чи хоч сліди ще є...
Теплішає в очах.
І хай не тісно душам.
Це ж є пора життя.
Воно твоє й моє.

*30.05.2006. Київ.
Залізничний вокзал*

* * *

Халупа перехняблена спрокволу
на мене зизим оком погляда...
Обійме нагло повоєнний холод.
І вмерзне в нього враз моя хода.

Куриться дим, напевно кізяковий.
Шипшини жар. Ще не пора цвісти.
І на дорозі згублена підкова.
І вистиг світ. І босий слід простиг.

Собою стіну нібито підперши, –
аж до смішного функція проста! –
не вірю я, що нині двадцять перше
століття по народженні Христа.

1.06.2006. Шпаківка

* * *

Дісней-ленд на Олексіївці,
мов у штатівських містах.
Вранці, лиш туман розсіється,
ти уже у чергу став.
І до тебе, мов за графіком,
шию витягне жираф,
і здасися ти жирафіком
власній подружці на страх.
Все ж якими в дідька стравами
пригощатимеш собі,
як справжнісінького, страуса
і рогатих двох цапів?
Ні швиденько, ні поволеньки
не біжать тобі навстріч
два вгодованенькі олені,
двох касирочок опріч.
А коли квіточків вистачить,
то від радості реви,
що не треба їм ні листячка,
ні водиці, ні трави.
Бо красуні ці та красені,
крім касирочок при них,
все капронові й пластмасові
в полюванні на дурних.

16-18.06.2006. Харків

У СВЯТОГОРСЬКІЙ ЛАВРІ

А дзвін не розполоха голубів...
Над морем люду промайне чи парус,
чи ріжки хустки, ніби крилець пара,
діткнувши білим маєвом лобів.
А згодом натовп, як під нагаєм,
цілком свідомо схилиться в покорі
і стане схожим...

Тільки не на море –
на валуни, в которі хвиля б'є...

*30.07 – 1.08.2006. Святогорськ –
Ізюм – Шпаківка*

* * *

Північний термінал
Південного вокзалу,
а мальви не впізнав,
«добридень» не сказали.

Все ніколи до них,
тому і їм байдуже...
Як між забутих книг
листоків пожовклих душі.

Отой – про зустріч знак,
а цей – про день прощання...
Одне і те ж із нас –
і перше, і останнє.

Хтось дивиться з небес
у радощі, в печалі.
Шукаємо себе
подалі від причалів.

*Липень – 7.08.2006. Харків.
Біля Держпрому*

* * *

Між зелені бере
 утома подорожніх –
ні кава, ні авто
 не заборона сну...
Лише вгрузають в ґрунт
 чавунні огорожі,
темніші ніж кора
 у зливу навісну.
А ноги уві сні
 все важчають, як брили
чавунні, – що ніяк
 не підвестись із лав.
І може здатись так:
 усе п'ятьма накрила,
але то лиш якщо
 виходити зі зла.

І варто вдалині,
 де піших не завізно,
чи скинутись рибині,
 чи крикнути сюди,
прокинуться вони,
 торби на плечі візьмуть,
неначе зупиняти
 й не думали ходи.

7.08.2006. Харків – Комсомольське

* * *

Наставлено зірок, накладено граніту:
меморіали воєн, уславлення калік...
Аби живій душі було сховатись ніде,
полкам полеглих душ здавен ведеться лік.

А осторонь вгорі виблискують палати:
там душенепроникні і стіни, і серця.
І традиційно в них – здебільшого пілати,
хто посилав на смерть лиш порухом лиця.

Звання та ордени. І варта, й покоївки...
І зміна підросла для куль і для атак.
Беруть безвусу юнь в солдатики наївні.
І строчить кулемет: не так, не так, не так!

7.08.2006. смт Комсомольське

* * *

В чужому домі гості –
 не свої...
Так сторожко по коридору кроки.
Сусіди прагнуть упізнати їх,
але вони не про сусідське око.

В своєму домі гості –
 не свої...
Годинник одраховує хвилини,
позичені чи вкрадені в сім'ї:
коли медові, а коли полинні.

Вони чий
 на грані, на межі
вселенського гріха і покаяння?
Нестерпна спека.
 Десь громи киями...
В чужому домі гості –
 не чужі?

*8.08.2006. смт Комсомольське.
На тлі сватання поза стінами*

* * *

Спускатися з небес
в бездощовому серпні
в закурені степи,
де над усім – полин...
Чи бог нас розлюбив,
чи кримський хан розсердивсь,
чи гетьман Суховій
усе живе спалив.
Надвечір – фєсрверк,
вночі – задуха й сморід.
Увігнані у піт,
не впевнені, чи ми...
Про місяць за вікном,
як човен в синім морі,
почати з тостів день –
бенкет серед чуми.
І міряти шляхи
з учора в післязавтра,
не вірячи однак,
що можна ще дійти...
Немовби я почув,
немовби ж і сказав хтось,
а все здається: вже
німі – і я, і ти.
Солоним чумакам
у головах – Таврида...
Нам обіцяли рай,
аби лиш біль ущух...
Хоч подумки, усе ж –
учитись говорити
в закурених степах
краплинами дощу!

*20.08.2006. Харків. Південний вокзал.
При голубах ненаситних*

* * *

Владлені Костенко

Вітер серпневий,
осіннім навчаючись бути,
листя пожовкле уперто зрива і зрива...
Святом зробити могли ви звичайний цей будень,
пада під зливу ще вчора зелена трава.
Голосом вашим вітер казок нашепоче,
хай простеляється стежка душі не мультка...
Що ж він,
цей вітер,
усім запорошує очі,
чом же у вас і така негаряча рука!
Я вас не виплачу,
ви ж мене вчили сміятись,
навіть коли вже і дихати сили нема.
Так і не встиг вам спасибі сказати за свято,
осінь чекалось у гості,
а ви – вже зима...
Серце навчає терпіти розважливий розум,
нагло завія укриє часи і світи...
Навіть тоді,
коли нас заарканять морози,
в темінь світить нам,
аби не спинялись,
іти!

31.08.2006. Харків. Кладовище № 3

* * *

А там – церкви, всевладні коридори,
а тут – і прохачі, і жебраки.
Кому адресуватиму докори?
Від кого ждати помаху руки?
Із натовпу, із пралісу, із пісні –
аби хоч знав, що і не сам і чийсь, –
я погляду, що промінцем непізнім
зігріє, все ж очікую, йдучи.

Церквам, звичайно, треба послушенства,
покори – коридорам, що вгорі.
І холод кари у всевладних жестах.
Лакеї – знизу, зверху – дзвонарі.
У цих і в тих обличчя не впізнати:
тіла в поклонах, в молитвах роти.
Тікатиму у пісню, в праліс, в натовп.
Невже ж таки нікого не знайти!

10.09.2006. Харків

* * *

День димить, скрегоче, галасує,
б'є у душу сміхом і слізьми...
Нащо бога згадувати все!
Хто цей день зробив таким, не ми?
Встигнути за жезлом світлофора,
телефону відповісти в строк...
Як пломбір в петрівку, тане фора...
І відмова там, де був зарок
не брехати, не шукати крайніх
і не криводушити ніде...
Мерседеси і бомжі у рам'ї...
День димить, скрегоче і гуде.

І його перекричати годі,
і себе почути поготів.
А комусь же стати у пригоді
ти, і я, і він колись хотів.
Вивчилися уміти, як належить,
вміємо навчати інших теж –
од цієї науки тільки нежить;
ми – як протяг, спробуй-но, устеж!
Їм сміятися хіба що... З кого?
Ніч для сміху, не для сліз тісна.
Місяць всім співає колискову –
кожне хай себе в собі впізна...

*11.09.2006. Харків.
Ідучи вниз Мироносицькою*

* * *

Фонтан біля опери міниться барвами,
а «мільниці» спалах сповільнює мить...
Все постаті, наче на «вулиці зарваній»,
і казка надвечір водою шумить.
А музику чути прудкою, невтомною –
таку для дозвілля хтось, мабуть, творив...
На плівці легкими залишаться спомини,
мов райдужних бризок ясні кольори.
От тільки б не зникли вночі, не розтанули,
коли перестане шуміти вода,
і поза казками, і поза фонтанами
проявить обличчя зоря молода.

*11.09.2006. Харків. З вікна 285-го автобуса
Сумською вулицею*

* * *

Глобус у вигляді кулі дуже приблизно відтворює
форму Землі. Значно точніше – еліпсоїд Красовського...
З довідника розрахунку польотів ракет

Ми – це люди нічні...

Нам удосвіта встати.

Циферблат-яничар цілить стрілками в нас.

У полон забира чи вбира в себе натовп.

Ми – частинка його.

Незамінна, одна.

Нам – досвітній орді – штурмувати трамваї,
прохідні з турнікетами...

Не до трибун.

Доведеться спросоння спіткнутись, буває –
на лежання тривале жорстоке табу.

Упірнути у день.

Закрутитись у вирі.

І не бачити далі простягнутих рук.

Десь під осінь отямитись:

птицям у вирій,

нам під ноги щоденний обчовганий брук.

Що про нас?

Тільки лиш в торбі хліба та солі...

Та крізь сон уночі незабутній мотив...

При вокзалі у сквері в огнях еліпсоїд...

Хто – чи ворон, чи голуб – на нім примостивсь?

13-14.09.2006. Харків – Шпаківка – Харків

* * *

Зелений сад колишніх сподівань,
у ньому жодна крона ще не жовкне...
І прагнеш вірити в нові дива
під синім безкінечним неба шовком.
Мороз ударить, буде чорнотроп,
сніги укриють половину світу,
і так забракне парашутних строп,
до літа, що минуло, долетіти.
Нові обличчя. Ти собі – новий.
Усе минає, мов сніги торішні.
Та вишивки бракує для канви,
немовби послідовників для Крішни.

З бруньок листки. І стука дзьобом жовна.
Ти віриш вкотре вже новим дивам.
Й зелений сад колишніх сподівань.
І в ньому жодна крона ще не жовкне.

13-30.09.2006. Сонячно

* * *

Вокзал як вокзал:
 супермаркети, пиво...
І осінь як осінь:
 вітри та дощі...
В безхатніх очей
 погляд тоскний і пильний –
аж чути, що крига
 торкається щік.

Транзитна любов,
 од ілюзій одвикли –
прагматика денна
 перейде в нічну.
У погляді тім
 тихим розпачем виклик...
Його не відвернеш:
 посіяв, то жну.

Вокзал як вокзал:
 світлофори над словом...
І осінь як осінь.
 Перейде і ця.
І кожного разу
 втікання та лови
в надії, що крига
 зникає з лиця.

*16.09.2006. Харків – Геніївка –
1.10.2006. Варшава – Познань*

* * *

Глибокi села в приспаних полях.
Осiннiй бовванiє *хтось* на белебнi,
i сторожка розмотується шлях,
немовби зверху звiдкись йому звелено.

Обабiч нього вохра в золотiм
пливе собi, туманами цiлована...
Унадитись не час iще сльотi,
устигне ж бо i так в село вона,
у кожне, у кожнiсiньке, в усi...
Дощами перекреслити iх спробує,
а свiт навкруг осi, навкруг осi.
А *той* усе стоїть, немов пороблено.

Вiтрисько зозла сiпає хвiртки,
з гiлок од нього повтiкали грушi.
Туди звертати шляху не з руки,
i мiсяць вийде в нiч, неговiркий,
дивитися, як *той* стоїть незрушно.

30.09.2006. До Полтави

* * *

Хрести й хрести уздовж дороги –
хтось поспішав, хтось не устиг,
можливо, чортові на роги
від щастя лиш за півверсти...
І жухнуть квіти паперові –
ті не забули, що любив, –
можливо, родичі по крові,
а чи поклонники з юрби.
Здається, все уже в минулім,
як із чужої сторони
рука з надією майнула...
І лиш «Спаси і сохрани!»
А нам, живим, жива морока
(І ми, наївні та прості!),
що не хрести уздовж дороги –
жива дорога вздовж хрестів.

30.09.2006. За Пирятином, до Києва

* * *

Кататися вкруг Малина –
мороки більш не мали б ми! –
у темряві, у безвісті,
без компаса і мап.
Від Малина до Ковеля
віки бряжчать підковами,
а ми нічними бевзями,
і ради нам нема.

Орієнтир наш бронзовий
між вербами та лозами –
рукою нам показує
дорогу, а чи путь.
А ще туман як бавина
над скіфською над бабою
і над отим, що казкою
звільняв усіх од пут.

Ми вирвемось із темряви –
у нетрях вітер шемрає –
об'їздами, обходами,
щоб не на манівці.
А те не має значення,
в чім з шляхом знак побачення –
чи в баби скіфським подиві,
чи в Леніна в руці.

30.09 – 1.10.2006. Малин – Янувек

* * *

По кому калатає дзвін?
Уранці, ввечері...
І ті, що все чекають змін,
і ті, що зречені,
небесне царство назовуть
і перехрестяться –
по муках путь у незабудь
комусь урешті ця.

Я чую: голос тихий мій
у дзвін вселяється.
Вслухатися душі самій
в цілунки й ляпаса.
Той дзвін мені уже болить,
а це ж бо я – той дзвін,
й мене запитують: «Коли?» –
та марять святами...

Нехай нещастя обмине
усіх хоч нині нас!
Навчали жити ви мене,
немовби винного,
і ті, що встали із колін,
і вітром звіяні.
По кому калатає дзвін?
Іще не відаю.

*10-11.10.2006. До Києва 81 км.
Обабіч на похилих жердинах –
дубові віники, мітли, під ними
гриби: зібрані щойно, а ще
мариновані... Чорнобильські*

* * *

Холодний дощ. Пожовклий лист. Негоді личать.
Між інших, вперше нечуже, чись обличчя.

Слова зринають і летять. Бояться впасти.
Уважний погляд. Сторожкий. І темне пасмо.

Гуляє в кронах за вікном осінній зайда.
Щось обіцяти цим очам – затія зайва...

Перетинає шлях земний орбіта долі,
та відчувати ці вуста уже недовго.

Холодні краплі по шибках. Хвала негоді.
Шаленій мрії тільки мить. Плекати годі...

Ми за покликанням усі, вважай, блукальці.
Не до побачення. Прощай. Цілую пальці.

Незваній довго у душі бриніти пісні.
Втікати в осінь од весни маршрутці пізній.

10-11.11.2006. Рогань – Харків

* * *

Стрілки відведено в бік чорнобривців,
літа у бік і зеленого шуму...
В ночі Купальській ще жінка ошую,
в неї з-під вій щось незгасне іскриться.

Мало години, щоб перед зимою
в погляді ріднім застати багаття,
і не достатньо життя для безхаття,
що у богів у поганських замовив.

Затишку годі шукати під дахом –
зась йому втриматись – протяг вселенський...
Де була стежечка, мороку плескіт.
Кожен мандрівник авжеж що невдаха.

Перед снігами та по чорнотропу –
може, ще вдасться на шлях, що до літа...
Жаль, тільки шляху вже не одоліти.
Але ж мандрівка, панове, нівроку!

15.11.2006. Харків

* * *

30.12.2006, на світанні, виконано смертний вирок
колишньому президенту Іраку Саддаму Хусейну.
З газет

Зсукали зашморг одному з тиранів –
нема підстав нахмурювати брів...
Та кат є кат при всім його старанні
й при всій його безпомилковій грі.

Кого й кому бува по-людськи шкода,
хто прагнув помсти, хто пускав сльозу?..
Слабкі писали кримінальний кодекс,
щоб сильним притлумити владний зуд?..

Раби у вирокі рядки стирали б,
ще риглювали б, що тиран хотів...
Рабів жалію, не люблю тиранів,
але найбільш ненавиджу катів.

31.12.2006. Харків

* * *

Нас кількоро було. Стрічали Новий рік.
З екрана президент промову нам прорік,

що був голодомор голодомором все ж,
що пропада Майдан, хоч як за ним не стеж...

І слухали його: моя дружина, я,
десь у чужих дочка, у мандрах син – сім'я;

на кухні в однині все не змовкали ЗМІ,
комп'ютер за балкон щось шепотів зимі,

мобільник на столі підстрибував, як змерз,
од любої гукав читати SMS.

Я зразу не ввімкнув. На ранок приберіг.
Нас кількоро було. Стрічали Новий рік...

1.01.2007. Харків

* * *

На сонячний годинник пада тінь,
на мій же, як на зло, мовчання впало –
зробилося самотньо поміж стін,
неначе між людей когось не стало.
Мастило відшукаю, навіть дріль,
а подумки іще й звернусь до Бога...
Усі ми – атеїсти до пори,
коли нам не потрібна допомога.
...Здригнулась дзига – стрілка ожива...
Всього ж бо й дива! – цокає годинник...
З собою в стінах я не наодинці –
отак, немов людину врятував.

3.01.2007. Харків

* * *

Нові беруть початок ери,
ремонт у рабство нас бере:
лиш місяць – термін для шпалери,
лиш рік – для вікон і дверей,
а щоби мрії легкокрилі
набрали врешті рис чітких,
впиваються у стіни дрилі,
дрижать відбійні молотки.
І дім дрижить, а хто з сусідів
при реактивнім двигуні
іще ні разу не поснідав,
нехай не заздрить він мені...
Лінолеум, деревоплити –
і сніг іде, і дощ шумить...
Усе життя – збиратись жити,
а жити – усього лиш мить.

6.01.2007. Харків. Олексіївський равелін

* * *

Бува, людина – та й усе,
ані додати, ні відняти...
Такій, звичайно, не рідня ти,
бо що вона в собі несе!..
Сіренька і непоказна,
маленька тривіальна мишка:
жує собі сухарик нишком –
чи їй до квітів і вина?..

Подія станеться така,
що буря з тебе душу видме,
хтось, може, й кине п'ятака –
не з співчуття, а від огиди...

І вже коли й язик присох,
і в світі більш нема нікого,
почуєш, як устами Бога
покличе тихий голосок...
Слав погляд вище голови,
хоч був для неї ближчим брата
чи мужа... Квіти нащо рвати!..
Дивись у вічі їй, дивись.

6.01.2007. Харків. Святвечір

* * *

Блимає більмами
день після дощук.
Ми із мобільником –
двоє злидошників...
Влітку окатими
дні аж до обрію...
Хто нас шукатиме,
нині необраних!

Гами, що кольором
вабили, – де вони?..
Ви□тали долари,
виросли демони.
Поночі вулицям,
сни під повіками.
Милиці туляться,
вийшли із віхоли.

11.01.2007. Харків

* * *

Заклей конвертики з листами,
укинь із інтервалом два дні –
і, певна річ, ті дні настануть, –
в них датись адресату ладні...

А листоноші ходять в темпі,
котрась нахмуриться з досади:
одна адреса там, де штемпель,
й відправника, і адресата...

11.01.2007. Харків

* * *

Дивні ждання різдвяні
ка́зки чи подарунка.
Хвоя в снігу не в'яне,
зерна у покуть – лунко...
Темно у вікнах школи,
в небі горить підкова...
Котиться ніч в ніколи –
іграшка ялинкова.

11.01.2007. Харків

* * *

Забіг світ за очі рік Собаки...
У вічі хекає рік Свині.
По вікнах вибитих старість бабка –
ловити істину вже на дні.

Та є розв'язки ж у цій задачі!
Нам їх шукати роки чи дні...
Хоч школярі ми і неледачі,
але задача... Що дано в ній?

11.01.2007. Харків

* * *

За сніданками – обіди,
за обідами – вечері,
за которими – і сліду,
крім шедевра: пий до дна...

Нам відомо, як хотіли.
І відомо, як збирались...
А душа волає з тіла,
що однісінька-одна.

11.01.2007. Харків

* * *

В питущих – стіл із пляшкою,
у мене – суп нагріється...
З динаміка щось лясає
на кухні день увесь...
У тиші голос здалеку –
бажання, а не мрія це –
з гірчинкою мигдалика
у пам'яті живе...

Смачного – хлопцям випити,
динаміку – замовкнути...
Мене той голос випитав,
чи я його зберіг.
Дочка прискаче з сесії
та вимкне суп, бо википів.
Ніхто б не сердив десь її,
зустріли ж новий рік!..

11.01.2007. Харків

* * *

So wie ein Traum scheint zu beginnen,
und wie ein Schicksal geht es aus.

*R. M. Rilke**

Неначе буря налетіла:
і відчайдух в тобі ожив...
Свої епітети для тіла
жіночого не бережи.
А жінка що? Вона щаслива –
в словах і діях перегин, –
як річечка, в котрої злива
сховала раптом береги.

Ущухне буря, краплі кануть
у хвилі. Присмак лиш гіркий.
Ти знов самотній, наче камінь
на тихім березі ріки.
Та бачиш: сонце, і трава є,
і чисте плесо, мовби скло...
Хіба ж повірять, що – триває,
коли не знають, що – було.

24.01.2007. Харків

* Все починається, мов мрія,
й, мов доля, добіга кінця.

R. M. Рільке

* * *

Пташиним граєм за вікном
світанок настає лютневий,
він поспіша віддати дневі
цей галасливий метроном...
За ним устигнути шкода:
зненацька зник, як раптом виник.
Бринить гілками горобина,
та ягоди не розкида...
Хіба що необачно птах
жовтогарячу крихту зронить
і, відгукнувшись в іншій кроні,
вже іншу гілку захита.

Із вікон погляди сюди –
що нарікати нам на лютий
і на безкрилля... Ми ж бо люди.
Що птаство горобину любить –
я посаджу й ти посади,
нехай зроста, немов з води,
і метроном од сплячки будить.

24.02.2007. Харків. На дверях

* * *

Всё, что забыл, дари на память...

А. Филатов

Збирав межи людьми по нитці,
сорочку маєш, щось окрім...
Та все не можеш зупинитися,
як там, де муха та окріп.

Приватна думка, річ приватна,
приватний день, аж надто світ...
Допоки буде так тривати?
А хто пита, його назвіть.

Він зна: не спізниться горбата,
не обмине – хоч верть, хоч круть...
Тож все, що за життя надбав ти,
роздай, допоки ще беруть.

28.03.2007. По тривалому безмов'ї

* * *

Знак рівності вже нежорстким стає,
силкується діткнутися кінцями:
можливість менша, ніж потреба є,
хоч вартість більша, аніж обіцяли...
Урешті паралельних повний збіг,
авжеж ані відняти, ні додати...
Емаль на фото. Квіти у журбі.
Тире між дві чотиризначні дати.

29.03.2007. Харків. Олексіївський равелін

* * *

Розчулення зашкалює –
не вмістить Internet...
В президії – ракалія –
в устах – суцільний мед.

На сватання, на входуни
давно вже шлях підсох.
За днями великодніми
на цвинтарі пісок.

В оратора у лідера
з обіцянками рот...
Невже нема і сліду вже,
що в більшості народ!..

Іду на шлях за вербами,
і капле піт з чола.
Над шляхом вихор вертиться.
У вітах – омела...

27.04.2007. Харків – Зміїв

* * *

Маля у чорних кучериках дига
вагоном електрички, і за ним
бабуся, відірвавшись від шиби,
з далекої неначе сторони
шле погляд, небайдужий, нецікавий...
Маля іде, всім заглядає в рот, –
немовби над минулими віками,
та не воно, а завтрашній народ...

12.06.2007. Рижов – Харків (в електричці)

* * *

Вродило «любки» при злидарській хаті...
Як повоєнний – безпарканний двір...
І він лише на ягоди багатий –
хрущів нема, так вишень цілих дві!

Докори сонце котрий день вже слуха.
Який там дощ!.. Й хмариночки ніде...
Учуся не боятись, що посуха –
бо «буде в нас, як буде у людей».

Іду собі, натомлений, додому...
Сьогодні, вчора – все спекотні дні...
І чэрвоно у вишнику густому.
І чэрвоно, вже літньому, мені.

12.06.2007. Шпаківка

* * *

Приходить день,
в яким ти не да Вінчі,
в розмішувачі фарб взяли –
ходім!..

Та сама жінка
з чоловіком іншим
спішить у гості,
як у власний дім.

На полотні,
де вже анфас означивсь,
чи пелюстки,
чи риб'яча луска,
вже інший профіль
проступає наче,
а погляд
той анфас не відпуска.

Загрубнуть пензлі
та поблякнуть барви,
нові полотна будуть
врешті-решт,
лиш в того чоловіка
намір марний
забрати незакінчений портрет.

3-6.07.2007. Шпаківка – Харків (електричка)

* * *

Обабіч шляху мальви й соняхи.
Обабіч липня шлях і ми
поміж кордонами і зонами
і поміж добрими людьми.

– Чого шукаєте не вдома ви?
– Чого удома вам нема?
Шлях обдаровує утомою.
І шлях утому ту ж зніма.

Як у дитинстві, все дивлюся я
на мальви, соняхи, на шлях...
І марні все чийсь ілюзії,
що він закінчиться в полях.

*19-20.07.2007. Іванівська Лисиця
на Грайворониці*

* * *

Соняхи порушують кордон,
битий шлях із них сміється щиро...
Він лягає під колеса з миром
і не вірить у армагеддон,
бо, живий і теплий серед дня,
все гукає: рухатись не зайве –
то туди, де стрінеться рідня,
то звідтіль, де перестрінуть зайти...
Все одно спішити вам чимдуж
до чиїхось призахідних вікон,
а найрадше – до ранкових душ
навсібіч од віку і до віку.
Опадають яблука в саду,
соняхи до сонця хилять лица.
До чиєїсь долі прихилиться
я, кордон порушуючи, йду...

*19-20.07.2007. Іванівська Лисиця
на Грайворонщині*

* * *

Опудало махає рукавом –
чи бідкається, чи шука резону...
А сад перед липневою грозою
хіба що, може, співчуває двом:
він і вона – опудала між яблунь,
він і вона – в колишніх вечорах,
по солов'їних невмирущих ямбах,
де ще любов переважає страх...

Одне із них дивується собі
на тих дівок з минулого століття,
що не пожовкло ще над ними листя, –
дівується в піснях їм далєбі.
Нікого не боїться й не лякає
аж на верхівці опудаленя,
лиш погляда на шлях поміж гілками,
гукає кожній з парубком коня...

*20-21.07.2007. Іванівська Лисиця
на Грайворониці*

ДИМАРІ

У Грайвороні дощ лелеку не бентежить,
в калюжах повно хмар,

туман їх похова.

Кожнісінький димар – старих димів одежа
ні після, ані до,

а саме у жнива.

На вигоні корів досвітнє пильнування,
чи гуси, чи качки у тяму не візьму,
а вітер беручий ще спить,

йому ще рано...

Вдихають димарі застояну пільму.

У Грайвороні дощ,

а нам – аби рослося,

хто сивий, хто старий – у кожного своє...

Ми – діти до пори,

а потім – шум колосся.

Між димарів – гніздо будує, а не в'є
лелечий рід чимдуж.

А чи надовго? Хтозна.

Пільма до нього знов, але не в тому суть...

Вдихнуть її все 'дно,

хоч вічно силікозні,

та зорі наших душ над нею піднесуть.

22.07.2007. Гора-Поділ на Грайворониці

* * *

Білі рожі та майори
при куркульському подвір'ї,
хочуть яблука зелені
щось втаїти від зими.
Повертатися в учора,
щоб і сам ти не повірив:
це про тебе кажуть клени
від суми та до тюрми...

Щоб тебе хазяйка вчила,
як хотіти в світі жити,
а була вона відверта
й традиційно не стара –
сум чужий межи плечима
вперте небажання вмерти,
білий гудзик не пришитий
ні на совість, ні на страх...

Те не чула, те не знала,
те не вміла й не хотіла
поміж зошитів щоденних
і всенощних сподівань.
І життя, мов у пеналі,
і сорочечка для тіла –
десь там юди, десь родени –
світ, помножений на два...

При куркульським палісаді
тінь господаря зникає
і слова, що проти ночі
все згортаються в сувій.
І кавказця лик вусатий
в соловецький дим гіркавий,
й мого діда голос хоче
щось сказати сам не свій.

28-29.07.2007. Козинка на Грайворониці

* * *

А на озері гуси й гуси –
ці уже не врятують Рим.
Чорногуз чи лелека й бусол
поглядають на нас згори.
Попід мостом гуляє вітер,
понад нами пливуть хмарки.
Бач, бабусі сльози не витер,
а на всонні та й день паркий...

Вже далеко воно й від ночі,
до весілля ж – мов до Москви.
Пелюстками бринить віночок
і розтане, бо восковий.
Шлях додому у п'яти коле,
та стовпами назад – літа.
І нікого ніде ніколи
пісня бабина не віта.

Пада зерно в спориш гарячий,
та від себе курка гребе...
Грає ворон, але не кряче,
і розсохся давно рубель.
Зажиріли гуси – не встежать
стежки впоперек і впововш...
Півень піє, мов на пожежу.
Люди думають: мов на дощ.

30.07.2007. Гора-Поділ на Грайворонщині

*БІЛЕ
ОЗЕРО*

* * *

Коли раптово радість прибува,
нелегко, все ж одшукуєш слова.

Та втямити навряд чи до снаги,
що мало їй лиш намірів благих, –

потрібні вчинки, справи й поготів,
якщо пліч-о-пліч з радістю хотів...

На те – не здатен, інше – не з руки.
Де радість малось, – тільки жаль гіркий.

13.06.2006. Харків

* * *

Далеко від зими –
час не в галоп, а чвалом...
Не ти, не я, це ми
від світу заховались.
То голос, то струна –
між скронь, між трав, між сосон...
Шумить озимина –
шумить торішня осінь.

Утому з ніг зніми.
В очах у тебе вітер.
Не ти, не я, це ми
посеред струн і літер
із світла чи з пільми
крізь сон, крізь день, крізь праліс...
Цвіте, сховався жасмин.
А ми лише збирались.

18.06.2006. Шпаківка

* * *

Твій усміх, що йому затісно в стінах,
малого плач у транспорті міському...
Твоє бажання чи моє хотіння
не віддавати кожного нікому,
окрім отих, без кого нам не тепло.
Цього малого мама приголубить –
сльозинки, мов росинки дві зі стебел,
зцілує з щічок – і солоні губи.

У кучерях голівка у малого.
Бажання чи хотіння їхні наче –
при усміху, котрий од сліз вологий, –
зрідні моїм, твоїм, точніше нашим...
Малий затих. У нього очі сонні.
Удома іграшки і тато, може...
Таке зелене листя на осонні!
Малий – такий на нас з тобою схожий...

*19.06.2006. Харків. Після вчорашнього
чергового уроку по класу гітари
та першого виграшу нашої національної збірної
на чемпіонаті світу з футболу*

* * *

Я не знаю, що там думав Юда,
сидячи із лівої руки,
про найбільше християнське чудо
на усі народи і віки.
Капле й капле з воскової свічки.
Лики ув окладах. Молитви.
В тебе ув очах два чоловічки.
Із тобою, з ними я на ви.

Калатають на пожежу дзвони –
в храмі протяг, протяг на душі...
І шукає голос із амвона,
наче луни, голоси чужі.

До ікони зболено припасти,
там священна крутиться сльоза...
Чи народ, а чи покірна паства
у поклони жалібно сповза.
Те – кульгаве, те – потроху сліпне,
в того, серце вийнявши з грудей,
затулили білий світ у вікнах,
і нема нікого і ніде...

Сльози у проклятті, в зраді, в горі;
білий світ, розділений хрестом,
і крізь нього погляди суворі
на кривавий на земний престол.

Екстрасенси і ворожки в моді
в спробі опинитися в раю...
Незбагненне розгадати годі,
наче дивну усмішку твою.
Зріє апокаліпсис у слові,
в погляді, у подиху, в ході.
Вірю я заступниці любові,

бо у неї очі молоді.

В днях життя, призначених для щастя,
похорони, пошесті, пости...
Душам би, як храмам в службу, навстіж.
Душу в душу з радістю впусти.

Мироточать чудотворні лики
серед стін холодних і німих.
Тільки у любові ми великі.
Тільки у житті безсмертні ми.
Я поклонів гудити не буду
грішників, не прощених ніким.
Ти – найбільше християнське чудо
на усі народи і віки.

28-30.06.2006. Після перегляду відеофільму

* * *

Тим, що у капусті ловчими,
я найму молебень з півчими –
хай піймають для нас хлопчика,
хай піймають для нас дівчинку.

Тим, котрі добра нам зичили,
могорич я згоден ставити.
В святцях імена всі вивчено –
в разі тім, коли б це сталося.

Дім, що в ньому нині поночі,
зможе мороку зарадити:
голосом твоїм наповниться,
неочікувана радосте.

Повінню це називатиму,
що напередодні осені;
пропадаючи, співатиму,
рівний поміж безголосими.

30.06 – 1.07.2006. Харків

* * *

Ти на фото рідніша, ніж можна
без червненого дотику губ,
і лиця твого рисочка кожна –
натяк на непоступливість згуб.

Де душа без душі, наче рана,
де у логіці сенсу нема, –
лиш свічки у вселенському храмі,
ніби зорі, хтось вічний трима.

І гріховності святість тотожна.
І назустріч неспинний вже рух...
Ти на фото рідніша, ніж можна
без червненого поклику рук.

Друга половина червня – 25.07.2006

* * *

День, що, мов осінній, жовтуватий,
усміхом зненацька освіти...
Аби в іншій дні пожалкувати
не змогла, хоч і хотіла, ти.

Може, буде й зелено, і весело –
ще ж далеко до журних ключів...
Тільки б не згубився він за веснами,
назавжди у спомини йдучи.

І на стежці, що нам доля вишила,
хай би місяць нас недобачав...
Ну а день, набігавшись, втомившись,
у ногах згорнувся б собачам –

той, що, мов осінній, жовтуватий,
той, що в ньому ти мені рідня.
Споминам не хочу віддавати
отого придуманого дня.

1-2 – 25.07.2006. Харків

* * *

Повз Дев'яту доріжку*
 троянди червоно горять...
У татарських очах
 та невже втихомирились іскри,
де над озером Білим
 при місяці перша зоря
розповідь йому наші
 уже неприховані вісті!..

І вода мерехтить
 попри ніч на вустах, на руках,
на цілунках, на голосі,
 в тихих обіймах
і спливає в крижинах
 по ріках або по роках,
де не скажеш: «Назад,
 вже у вчора ходімо...»

На світанку бринить
 чи душа, чи сльоза, чи струна,
що при місяці зіронька
 тане, зникає до ночі.
У воді потонув
 човник місяця, й не вирина,
і чомусь – от дивак! –
 виринати нізащо не хоче...

6.07.2006. смт Комсомольське

* назва вулички в дачному селищі

* * *

Купальська ніч коротка як на те,
аби веснянки перецілувати...
Зарано встане сонце золоте
високим хлібом чи весільним сватом.

Пісні поганські, вогнища, вінки...
Усе те – ми, поховані й зачаті.
Ти страх свій перед вічністю відкинь –
я буду знати, як то в справжнім щасті

летіти, мчати, лебедем пливти
по тихих водах попід ясні зорі...
Пливти, летіти, мчати будеш ти
у русі незбагненнім і прозорім.

І просторо, і тісно для обох...
Прости нам гріх, великий білий світе,
і, може, милосердним буде бог –
в роси краплині райдугу засвітить.

30.06 – 8.07.2006. Харків. До і після

* * *

А я не ворожитиму на каві,
у тебе рідні лагідні вуста...
Лице одне у натовпі шукаю,
але, як видно, витівка пуста.
Хоч не цураюсь натовпу нітрішки,
бо й сам у нім од голови до п'ят,
та враз майнуть то вельзевула ріжки,
то ступа з кимось явно не для свят...
Здається: ось він, профіль азіатський,
біляве пасмо, та ж прудка хода –
спинюся, мов покликаний зненацька,
та зустріч нам ніяк не випада...
Сказати все. А що сказати, власне?
В одному слові, повному ущерть:
прийдешнє, і минуле, і сучаснє.
В одному слові і життя і смерть.
Нехай відьми лаштують потай мітли...
Лише любов од них нас захистить.
Писав Павличко про правдиву й світлу.
Невже про нашу!.. Як гадаєш ти?

11.07.2006. Харків

* * *

Ти ревно молишся за мене, грішника.
А чим оддячу я? Рядками віршика...

І будуть всі вони тобою сповнені,
та не безгрішними. Скоріш гріховними.

Твої священники на мене спідлоба,
що я не каюся – гріхи оспівую.

Петрівська трапеза. Бджола на скатерті.
Ще не розкаяний стою на паперті.

12.07.2006. Харків

* * *

Я не знаю: до тебе я був чи збирався лиш,
на широкім шляху заблудитись недовго ж бо...
Ми богів нічиїх аж ніяк не образили.
Щастя ж, мабуть, не просять; його вибудовують.

Вже й не знаю: була ти чи я тебе вигдавав...
Забувати почну, як не стрінуся поглядом,
ніби в камері із загратованим виходом,
ніби в тихім застіллі під назвою «помини».

Потривалішав час, і подовшали відстані.
Дотик майже міфічним здається у дійсності.
Ти до мене із фото небесною звісткою.
Я до тебе душею, немов до провісниці

дива справжнього, що мусить мати продовження,
не згорівши в огні за язичницьким посохом.
А тим паче, якщо ми і хочемо й можемо,
хай іде по воді, хай іде... наче «посуху».

13.07.2006. Харків

* * *

Нас ганяє життя, ніби коней, по колу...
І допоки назустріч тобі поспішу,
протилежний тебе встигне звабити полюс,
щоб мене обминула як зону дощу...
По пилюці сліди, по снігах, по паркетах.
Рух як рух – чи сповільнений він, чи швидкий...
Сонце втомлене, мовби калиновий кетяг,
закотилось в різдвяний мороз між шибки...
Та йому треба далі. Як нам, без упину.
І ніхто не підкаже: допоки й куди.
Дмуть вітри. І давно вже відвикли – у спину.
Батогами, бува. Задля блага ходи.
Чи пора вже й звичайні слова забувати –
лиш хропіння, іржання... То в рись, то в галоп.
Пада зірка з небес крізь повітря із вати.
То до тебе на лоб. То до мене на лоб.

16.07.2006. Електричка Харків – Ізюм

* * *

Липнева злива змиє всі гріхи
на молитвах настоящего літа –
і перестане враз душа боліти
від завчасу набутих вад і хиб.

Не забувати скоєне за вік,
за тим не жалкувати, що не скоїв...
Карби на серці – твій місяцелік,
на лобі зморшка доленьки такої,

де все при ній: година і сльота –
на лоб, на серце і на шлях широкий...
Минають дні, роки. Надходять строки,
коли душа у вічність одліта.

«Над берегами вічної ріки»
гойда вселенські дзвони тихий протяг...
Липнева злива змиє всі гріхи.
А я і ти... А грішники не проти.

*18.07.2006. Комсомольське – Безлюдівка.
Під час дрімливої молитви поряд*

* * *

Дивлюсь у вчора, мов дивлюсь у небо,
і мимоволі зізнаюсь собі,
що невідступно думаю про тебе...
Чому? І сам не знаю, далєбі.
Хто ж я тепер уже після Купала?
Хто ж ти тепер із сонцем на вустах?..
Усе, що сталося, мов короткий спалах,
де тільки хвиля, хвиля золота...
У тебе ватра бойківська, ти кажеш.
У мене біле озеро трива...
Чи то планида в нас обох така вже,
чи то така вже чарівна трава.
По ній водив нас петрівчаний дощик,
у ній зірки ховалися від нас
чи ми від них, аби щомиті довшав
наш спільний шлях, освітлений з вікна...
Із нього вранці сонце нас будило,
опівночі не вірили зірки
у те, що з нами трапилося диво.
Хто ж ми тепер? Та звісно, диваки.
То бризки хвилі, то багаття іскри...
Напевно, так і жити нам тепер,
шукаючи в блуканні поміж істин
між хвиль мене і при вогні тебе.

22.07.2006. Харків

* * *

Од гітарних акордів
так боляче пальцям,
як серцю
від твого пропадання
у безвість, у простір, –
лиш тінь...
Перетерплю, не гордий,
навколішки впасти б
у серпень!..
Це було так недавно...
Вертати непросто
звідтіль.

За вікном горобина
ще тільки лиш жовто-
гаряча.
Зелен-лист аж за обрій,
там вітер верхами
гуля.
І той ворон якби не
устиг, не оговтався,
що кричав,
загубивсь «яко обри»
або як зітхання
в полях.

Понад струнами усміх
одлуння від хвилі
прикликав.
Понад стежкою вітер
од полум'я іскри
несе.
То ж бо, – чуєш? – не гуси...
Зростає на силі
велика

дивина цього світу.
І в ній буде вічним
усе.

*26.07.2006. Харків.
Близько півночі. По розмові*

* * *

Як страшно,
що тебе могло не бути,
мов дня,
котрий між сірих заяснів.
Так промінь
протина морози куті –
і вже готовий розтавати сніг.

А сірі – що ж! –
на те цим будням бути,
аби свого діждавсь,
хай і пізніш...
Отак слова,
народжені й забуті,
згадавшись, враз
складаються в пісні.

Не вірячи
в обіцяний гостинець,
од радості в сльозах у дні оцім
стою щасливий,
як мала дитина
з крайчиком од зайця
у руці.

1.08.2006. Шпаківка

* * *

Яка остуда від небачення,
яка гіркота від недотику!..
Прощатись з літом, і найпаче ж бо,
як літа килими не доткано.
І не доспівано, й не дійдено,
хоча не ремствую, не серджуся.
Від тебе я куди подінуся!
Ждав четверга іще у середу...
Ти зайдеш – я затихну знічено;
ти скажеш, що спішила встигнути.
Промовчу, бо казати нічого,
терплю ж небачення ці тижнями –
і від недотику розгублююсь,
й од голосу твого дивуюся.
Ти ж, мною подумки голублена,
ще там: у поїзді, на вулиці...
Чужими кроками вимірюю
у коридорі день мій п'ятниця.
І все не вірю, все не вірю я,
що він тобою не освятиться.

*4.08.2006. Харків. У Фонді.
Без окулярів, які забуто вдома*

* * *

Ти солодко мені продовжуєш боліти,
та я не нарікаю і ліків не прошу, –
так при глухій зимі бринить краплинка літа –
кульбабка золота у нетрях споришу.

І хоч сніги скриплять, немов старі ворота,
і ночі, повні снів, і півжиття в зимі,
твій усміх не дає, мов сонечко навпроти,
кульбабку золоту згубити у пітьмі.

Нехай вона живе й, коли пора надійде,
на вітрі молодім у небо відліта...
Я так її люблю.

Я так тобі радію,
кульбабко золота, кульбабко золота.

6.08.2006. Харків. Ще з учора

* * *

Петрові батого змагаються з блакиттю –
і та перемага під осінь, під сніги...

Не треба про сумне.

І ви журитись киньте.

Прокинутися вам ще із тії ноги.

Чужі й чужі навкіл.

Вони у тім не винні.

Скоріше ми чужі – і їм, і батогам...

Одні у молитвах во віки, прісно й нині,

ув інших на лиці проміння застига.

Минаємо себе.

Не каємося зроду.

Гукаємо чужих.

Навскач вони від нас.

Кортить на глибину, щоб не питати броду, –
і випадок не зна, кого і з ким єдна.

А з осені вітрець – найперший натяк, може...

Не треба про сумне.

Веселий і тугий.

І ти навстріч ідеш – і день такий погожий!..

Здаватись не спішать петрові батого...

Липень – 7.08.2006. Харків.

Біля Держпрому

* * *

Прибою шепіт в стогонах ледь чутних...
Він весь у тебе майже під ногами...
До нього йдеш.

Тобі, звичайно, чудно,
що ти його потреба, і нагальна.

А він тебе по-чоловічи пестить,
напевно, ти йому відповідаєш...
Торкається грудей недбалим жестом.
А я – немов по інший бік медалі...
Не втрутитись, не припинити дії.
Лишаюся, коли сама так хочеш,
хіба що в тебе схованим за вії,
коли від пестошів заплющиш очі.
В двох чоловічках був іще недавно.
Тепер ти вся здалася на поталу
солоним поцілункам, бо недарма
і стогони солодкими вже стали...

Отож, почувши їх сьогодні вранці,
гадаю так, прогірклий аж до денця:
жінок не вмів я красти у коханців,
уже напевно знаю – доведеться!

13.08.2006. Харків

* * *

Так нагорі обом далеко видно,
але дістатись можна тільки пішки...
Коли в любові – непідвладні злидням
і ніби не старіється нітрішки.
Ногам завжди судилася дорога,
як душам висота лиш випадає.
Усі спішать: до себе чи до Бога –
від себе і від Бога далі й далі...
У пісні, в казці прихисток мандрівцю –
ногам набитим і душі в зневірі.
Любов'ю в серці поки не зігрівся –
виходить, шлях іще даремно міряв.
Для тебе нині місячна доріжка.
Для мене – голос твій з дитячим сміхом.
І я готовий діставатись пішки
країв, де не злякавшись зимних віхол,
у небі висить сонце полудневе,
і все незвично, й зовсім не родинно
проз Гетсиманський сад Адам і Єва...
Так гучно в когось на руці годинник.

*13.08.2006. Харків. За мить до півночі
й до розмови*

* * *

В очах ревниві іскорки спалахують,
із слів холодних полюсом повіяло,
а псевдовинуватець перед плахою
стояти мусить, як перед повією, –
платити вже, дарма не обіцяючи.

У намірах

брехні гніздо мостилося?..

Краплинами вода з відра на цямрини.

Жалкуючи, почухаєш потилицю.

Усе, що не було,

колись та станеться.

А те, що сподіваєшся,

не збудеться.

В очах ревниві іскорки між танцями
краплин води із дощичку майбутнього.

І гніздам, що вітрами поколошкані,
все віриться в пришестя чи повернення...

Під небом над зів'ялими волошками,
між нами,

ще такими непомерними,

про кого у саду гілки подейкують,

що з іскор може вогнище зайнятися –

і все на попіл, як бува подеколи, –

у помсті, у невір'ї, у затятості...

А те, що не було, –

в дощу краплиночці.

У голосі сирітство наше сплакує.

А те, що сподіваюся...

Прилинеш ти.

Лиш слів холодних біль ув оці скалкою.

16-20.08.2006. Харків – Шпаківка.

Опісля непорозумінь

* * *

Твоє тепло бринить ліворуч в мене,
сполохати боюся, не втаю...
В медовім літі пропадають межі.
Моя рука не відпуска твою.
Гарячий день оточить нас юрбою,
опівночі розбудить крильми птах...
Коли мина передчуття любові –
передчуття тривоги у світах.

Ми – ті світи, з учора лиш знайомі.
Перетин двох орбіт – наш дотик рук.
А рух чи на заваду, чи на поміч?
Падіння чи політ – наш спільний рух?
В нім не встигаєш відчувати болю.
Смеркало щойно, знов уже світа.
Коли мина передчуття любові –
передчуття тривоги у світах.

Твоє тепло передчуттям тривоги:
в медовім літі не лишитись, ні...
Гарячий день – наш спільний рух до бога, –
сполохати боюсь і уві сні.
Перетин двох орбіт – і я з тобою...
Якщо падіння, то чия вина?
Коли мина передчуття любові...
Та хто ж повірить, що воно мина!

21.08.2006. Харків. Я та Nokia на мою голову

* * *

Як в розмові гнівними словами,
в хвилі поціляєш камінцями –
і вони, осколки грубих цямрин,
падають на дно і не спливають.

Розкололась брила і розпалась,
у розмові нитку розірвавши,
і стоїть лише чайний галас,
де звичайна логіка не важить...

Ожива обра́за ні на кого
і на всіх, але найперш на себе...
Ще не осінь, усього лиш серпень.
В холодів у тих свої закони.

Їм тепло двох душ – дрібниця суща.
Хвилям же спочину не буває,
їх розмову наслухає суша
мовчки, як перед дев'ятим валом.

І плекає зілля проти гніву,
і чекає штилю при нагоді,
поки теплих слів ти не знаходиш,
поки вмієш ти любити ніби.

Хай хоч так, допоки діє зілля.
Хай хоч так, допоки сонце зійде.

29.08.2006. В електриці Харків – Золочів

* * *

Дивитись, як осінній дощ іде,
хвилюючись, у вересні по площі
і в літніх барвах прапори полоще...
Чи хтось питає: «Де ти, де ти, де?»

В бігах щоденних падаючи з ніг,
так важко віднайти себе самого...
То часу обмаль, то немає змоги,
аби по-людськи хтось озватись міг.

Неголосно, ледь чутно з даліни,
не сердячись, не беручи на кпини...
Хоч вкотре пішим дощ батожить спину,
дослухаюся врешті до луни.

Той голос – він до мене. На льоту
чи на бігу. Я знаю, чий то голос.
Всміхнусь обличчям заздрісним навколо
і прокричу, щоб чули всі: «Я – тут!»

9.09.2006. Харків

* * *

Я часто думаю про тебе,
турбото радісна моя –
твоя душа моїй потреба,
обидві рідні позаяк...
І хай там що: твоє обличчя
вирізьблює осінній лист...
Птахів на південь вирій кличе,
на крила вже вони знялись.

Журитись годі. Світ – лещата...
Життю навряд ціна хоч гріш...
Птахам і душам зустрічатись,
хай повертаються скоріш.

*20.09.2006. Шпаківка –
2.10.2006. Нюрнберг*

* * *

«Як прочитати можеш – то заблизько!»*,
поговорити хочеш – задалеко,
зустрічна смуга вогниками блиска,
що розставання – розбивання глека.
Мені про тебе згадувати зайве
у неодмінних у щоденних мандрах,
твоє імення пам'ятаю завше,
мов кришнаїт затяту мудрість мантри...

Про глеки потім, нині лиш про голос.
Туман досвітній у шибки надихав –
і їх промінням скоро день проколе,
щоб я здалека чув твій голос тихий.
Звичайно, між турботами земними
якусь із струн в душі моїй він займе...
Шепоче глек твоє імення нині,
мені про тебе згадувати зайве.

*11.10.2006. За Люблінном, до кордону з Україною.
8 год. 16 хв. за кийвським часом*

* Напис на польському авто, що мозолило очі тривалий час поперед нашої «Газелі» (авжеж що в перекладі).

* * *

Ношуся з любов'ю,
як дурень із ступою...
Ольга Тараненко

Чарку б... Далі від снігу нібито...
Ти ж бо десь на зарваній вулиці.
Лиць в церквах не видно за німбами.
Стежка сумно до мене тулиться.

Я скажу їй: «Добраніч. Спи собі...»
Ти подумаєш, певно: «Краще б я...»
Білий сніг, як аркуш несписаний.
Фрази... Ліпше каміння з пращею.

Чуєш, місяць у шибку стукає?
От дивак! Беруть його завидки.
А «валіза без ручки» – ступою.
Тільки дурень – не грає «зайвого»...

15.12.2006. Харків

* * *

У хаті цій немає стін і даху...
Лиш двері під вітрами: хлип та хлип.
А нашим душам, ніби птасі й птаху,
бракує стріхи, бо тоді могли б
гніздо змостити, і пірнути вглиб,
й хоч мить побути в затишку підстрішнім...
Молитися кому?.. Аллаху, Крішні?
Лиш двері під вітрами: хлип та хлип.

Димок не в'ється. Стежки до оселі,
звичайно ж, не протоптано ще, ні.
Та голос твій од неба, мов од стелі,
відбившись, тане снігом на мені.
І я до нього власний долучаю,
здмухну сніжинку на твоїм лиці...
І тінь моя попросить в тебе чаю,
й ніхто не знайде нас у хаті цій.

Вітрам-боярам без дружка неважко,
бо коровай із снігу, як не жаль...
Дружко спізнівся, все шукає свашку,
бо, клята, заносила десь ножа.
Чиє весілля, нікому питати,
вогонь купальський не брехати звик...
Стоїть дружком Купайло серед хати,
сміється і показує язик.

29.12.2006

* * *

День починаю з голосу твого,
як добрий він, то буде ранок добрим,
не згинемо з тобою «яко обри»,
купальський не дозволить нам огонь.

Чи справді все життя – збирання хмизу!
На всонні хай просохне, щоб горів...
А літній Пан зажурену мармизу
нам явить вже в усміхненій порі.

Устигнуть засніжитися стежки,
де гаряче від них було босоніж...
Я з голосом твоїм завжди на всонні,
а крок останній – він для всіх тяжкий.

Надвечір прийде втома дати спокій,
од наклепів сховає, від погонь.
Про вічний сон вгорі подбають. Потім.
День починаю з голосу твого.

31.12.2006. Харків – Зміїв

* * *

Як добре, коли є на світі наше –
ні, не приватне, нічیه, але
воно для нас чи не найбільше значить,
у нім лишилось добре, зникло зле.
Мов сосонка, що на Дінцевім схилі
в гірляндах, в новорічній мішурі...
Надійде час і візьметься на силі,
сховавши корінь у землі сирій.
У небо крона, хай шишкам ростеться,
аби чи незабаром, чи по нас
маленькі сосонята, що при стежці,
дізналися: їх мама – ця сосна...
Давно колись, дрібненька, незavidна,
стрічала рік новий з двома людьми,
і вже збиралась заридати ридма...
На щастя, ними виявились ми.
Вітри розвіють мішуру блискучу,
насіплять хвої, де були сліди.
Та все ж лишиться всіх живих співучасть,
хто з добрим серцем стежною ходив.

31.12.2006. Зміїв – Харків

* * *

З тобою в нас гора, озера, ріки
й ліси, а в них – знайомі дерева...
І ми без них – звичайні недоріки.
Й пуста лузга – усі наші слова.

Коли дрібниці застують велике
і в голосі мелодія чужа,
ти так і знай: це ми, але безликі,
і голос ріже світ наш без ножа.

Якщо ж комусь з нас в час лихий не стане
ні пам'яті, ні щедрості й слідів, –
захочеться все вбити наостанок,
що дарував нам Бог обом, – тоді

цим недолугим жінці й чоловіку
на вирок справедливий всі права
хай мають лиш гора, озера, ріки
й ліси, а в них знайомі дерева.

2.01.2007. Харків

* * *

Як нам у твоїм вчора?
Що ми у моїм завтра?
Хто із нас для нас ворог?
Як нам у твоїм вчора?
Сходам у полях чорно...
Де й чиїх ідей автор?
Як нам у твоїм вчора?
Що ми у моїм завтра?

11.01.2007. Харків

* * *

Немає в метро покриття мережі.
У вуха – на озері Білім хвиля...
Відомо нам: всесвіт – це ми і решта.
А ти додала б іще – Божа милість.

Під раєм повз пекло щодня маршрути.
У храмах здійсмається: «Алілуйя!»
Відомо нам: дні – не червоні рути...
Виходжу. Мобільник. Екран: «Цілую!»

11.01.2007. Харків

* * *

Пустопорожній брязкіт слів –
не згірш чужинської навали,
там стріли тіла діставали,
тут душ сягають стріли злі...

Такі змалілі я і ти –
у голосах щось комарине –
і світ у сутінки порине –
і страх бере по нім іти.

Та носить втомлена земля
із нами й біди, й думи віщі...
Ми ж знали: як уголос ні з чим –
хай краще тиша промовля.

18.02.2007. Харків

* * *

Твій голос у сутінках тихо зрина,
немовби відлуння далекого вирію...
Невже це отой, що колись його вимріяв,
і в ньому правдива легенда про нас!

 Це дотик до променя – чистий, мов сніг,
 що вперше на землю спішить об Покрові...

 Ми – рідні по долі, якщо не по крові,
 а решту повідають наші пісні.

Ми в них іще діти – хлоп'як і дівча,
що, взявшись за руки, за сонечком бігали.
І нам не нажитись на світі на білому,
допоки обох нас воно зустріча.

18.02.2007. Харків

* * *

Радію снігу, наче першому,
до мене в шибку стука березень...
Де слід осінній твій на березі,
вже ним проталинку завершено.

У ній травиця диха зелено
крізь сон, що весняний над водами...
Чи нас питає, де ми ходимо.
Чи зна, що нам вертати звелено.

А що як з нас весні початися!
В снігу ми стежечку протопчемо.
Бо я в твоїх очах – ще хлопчиком.
Бо ти в моїх очах – дівчаточком.

20.02.2007. Вівторок, вранці

* * *

Запізнився вже я, але знаю – діждешся...
Пригорнусь душею до твоєї ніжності.
 Плинна кожна дата, мов секундна стрілка.
 Милостині ждати чи за часом стрімко?..
До ілюзій здавна ставлюсь з недовірою –
брати б те, що дано, й до планиди міряти.
 Всім живим на виріст, мертвим не потрібно.
 Не врятує вирій, золото і срібло...
Циферблат – не встежиш... Радість – роздавати щоб!
І лишиться стежка, не стріла, не ратище...
 Може, спомин в когось чи рядок про тебе.
 Не спішу до Бога, залишаюсь степом...
Запізнився вже я, але знаю – діждешся...
Пригорнись душею до моєї ніжності.

26.02.2007. Харків. Збираючись видужувати

* * *

– Як ти мене знайшов? По голосу?
З екрана мобільника

У темряві самотність дошкуля,
хоча, здається, ліпше чути голос,
та він далекий, ніби через полюс,
а ще страшніше, мов нізвідкіля...

Все ж, відстань подолавши, долина –
так блискавки в ніч горобину спалах
гукає душу, щоби не проспала,
бо кожна з душ – то іншої луна...

І не змовка безсмертний метроном:
прислухайся, озвись, аби почули...
Що безпідставно сподіватись чуда,
коли воно німіє за вікном!

*28.02.2007. Харків.
Після вчорашнього музикування*

* * *

Так сонячно, безсонно і бездонно,
так тепло, ялинково і квітнево...
З поганським новоріччям як удома,
під візантійським християнським небом.
Барвінок, сон-трава, фіалок погляд
уздовж стежини, що її топтали
іще торік і йти старались поряд
в снігах, яким здалися на поталу.
Та хвилі на Дінці, давно вже скреслім,
звикають до вже незимових луків.
На щастя, вуж нам стежку перекреслив
до лиха, до невдачі, до розлуки...
Ялинко, здрастуй! Ми до тебе вдруге –
це ж ми й до себе там, де сонце сходить
над нашим світом, вельми недолугим,
лиш яблуком не розбрату, а згоди.

28.04.2007

* * *

В електричці «Чардаш» Монті
за полтинник у вівторок
після дощику, що вчора,
на сьогоднішній город...
Ще квасолі аж дві склянки
із Благбазу, на которім
од кульбаб, вже посивілих,
парашутів повен рот.

А кота везуть на дачу,
він не знає партитури –
все ж не хочеться мовчати –
демократія авжеж!..
Я наслухався дуету –
і кота б того потурих,
та порушити боюся
сподіваннячко чуже...

Це безхаття серед червня,
міждощів'я, міжгороддя,
від комп'ютера стежина, –
чи іржава, чи руда? –
голос твій над різнотрав'ям,
день з котом і з Монті зроду...
Не розтринькаю під осінь
і нікому не віддам.

*12.06.2007. Левада – Нова Баварія
(в електричці)*

*ОСІННЕ
ЛІТО*

* * *

Мікроавтобус.

Автобан.

Туман на душу налягає
відкільсь з-за обрію, з-за гаю...
І заколисує доба
чи заколисує туман
над неймовірно довгим шляхом,
чи зірвана із даху бляха
все грима.

Глушить звуки тьма.

А може, то чиясь душа,
з моєю зріднена, такою ж,
не зна сама,

що в світі коїть.

Гуля собі без кунтуша.

30.11.2000. Нюрнберг

* * *

Набряклий кущ шипшини в листопаді.
Колюча мряка над холодним муром.
Розкидане каміння хоче спати,
його ж питають:

«Де тут, де тут Дюрер?»

На ратуші годинник б'є опівдні
виходять чинно королі й курфюрсти,
але не опускаються до гурту,
у них своя на ратуші обідня
розвага чи робота, а чи служба
каміння розкидати,
щоб складав хтось,
на все життя оцю нагоду слушну
отримавши, мов кару божу раптом...
Цвісти кущеві, птахові літати.
«Де Дюрер?» – не питайте у каміння.
Чийсь кволий голос, щоб ішли на зміну.
Суворий погляд.

Кажуть, що то – мати.

Пісням стихати, молитвам і сваркам...
Під сірим небом чи під сірим дахом
стоять Іван, Петро, Павло і Марко.
Геракл уперто поціля у птаха.

1-2.12.2000. Нюрнберг

* * *

Змотатись у Шпаківку,
збираючись до Нюрнберга,
упорати картоплю –
на те ж бо і город!..
Пливти між островами,
точніше, поміж юрбами,
що разом називаються
сьогоднішній народ.

І довго сподіватись,
що десь там знати мусять нас
і ми комусь потрібні
не як торішній сніг.
Як море шаровари
і шабля попід вусами –
попід чужими вікнами
проситись на нічліг.

Порубано в капусту,
потоптано і продано,
екзотика екраном
циганить мідяки.
А я, мов не на паперті,
на двох ставати пробую.
Так важко починатися,
коли не навкидьки.

Із «юродів» не смійтесь,
панове, що від'їхали –
Європа не гукає
господарів собі...
Й коли вже за дощами
навідаються віхоли,
хай вам не дошкуляє
чужий сирітський біль.

20.09.2006. Харків – 2.10.2006. Нюрнберг

* * *

Бур'яни європейські
такі за кордоном, як наші...
Ще вузесенькі смужки
хазяйськи доглянутих нив.
Галасує реклама –
укинутий в хвилі неначе
і з роззявленим ротом
стоїть той, хто казкою снів.

Вавилон велемовний
вмирає, і їсть, і танцює,
й видає за своє він
позичене, куплене десь.
Наче грати весілля
вселенське збирається цю ніч,
тож утілити прагне
сценарій задуманий весь.

На прибульців косує
у подиві, в жалю, в зневазі –
звідкіля це селюччя
й куди свої бебехи пре...
Стали ґрунтом хати,
що наш пращур узвичнено мазав.
Й тих немає давно,
що на них ви сиділи, дерев...

*1.10.2006. Після тривалого проповзання
вулицями Варшави*

* * *

Осінній автобан... Вночі у вічі
б'ють фари крізь туман огнем зустрічним...

Обабіч зелень піль, немов улітку.
Гукає нам: «Не спить!» – асфальт в розмітках.

За обрій вітряки спішать трикрилі,
та з ними не з руки камінним брилам.

Уранці шелестять од вітру шини.
Удень до забуття цвісти шипшині.

Опівдні сонце ще вгорі. І в цілім світі
осіннє літо на порі. Баварське літо.

2.10.2006. Понеділок. За 105 км до Нюрнберга

* * *

Це місто зветься *Nürnberg*, річка – *Pegnitz*,
вода зелена в річці як на зло.
З готельного вікна укотре впевнивсь,
що майже на край світу занесло.

Ця черепиця – із якої ласки? –
немовби розпустилися бруньки!..
Зелені бруком котяться коляски,
із вежі дзвін зелений і лункий.

Тисячолітньо дихає Європа
ліворуч і праворуч... Поміж хвиль
качки вчувають азіатські кроки
крізь тисячі неєвропейських миль.

Не знаю, чи про мене їм відомо,
що скучив я без сина, без дочки
й спішу такий зелений я додому,
як дзвін, як ця вода, як ці качки.

2.10.2006. *Нюрнберг. Сутеніє*

* * *

Пташиний голос уночі,
як перед вирієм,
чужу тривогу несучи,
із тиші виринув;
хропіння сите перебив
внизу між мурами –
і стали мурів береги
ще більш похмурими.

Бруківка луцилась міцна,
простіш, ніж соняхи,
і розлягалася луна
над нами, сонними.
І голос множився, мов грім,
і ми скидалися –
і вже нікого більш не грів
ні термін давності,
ні непричетність до біди,
що всім судилася...
У вікна ранок молодий –
з чиєї милості!

І що на вежі передзвін
пророчить доброго?
Бо ти і я, й вона і він –
уже за обрієм.
Пташиний голос уночі,
як перед вирієм,
чужу тривогу несучи,
із тиші виринув...

3.10.2006. Нюрнберг

* * *

Вночі в усім присутній страх,
що річ звичайна.
Струн павутини в ліхтарях
німе звучання.

Дах черепичний од дощу –
як в мідь закований.
Живіть, допоки не ущух,
з його законами.

Надувся голуб на даху –
намокли крила...
Він застрахований од хуг,
бо осінь вкрила.

Погасне світло в ліхтарях,
що в павутині всі, –
і зникнуть струни, щезне страх...
Лиш дощ не спиниться.

3.10.2006. Нюрнберг

* * *

То галопом коники, то чвалом –
пробували кайзери при владі,
надзвичайно містю були раді –
гроші проїдали, пропивали.
І спокійно рухалися далі,
і з державним виразом на пиці
дбали, аби знов за щось напитися,
і на коней завчено сідали.
Скільки світу божого навкіл,
мали справу скрізь для фатерлянду –
гріх, коли прогледів чи прогля д в
бойову ходу хтозна-звідкіль.
Що та кров, як меч тілами всіяв
і майдани, і поля, і доли!..
Вас навчать любити ще й Росію,
якщо вам не по нутру моголи.
Готики зірки не поховали –
все ведеться, як колись велося...
Трудно достига в степу колосся.
То галопом коники, то чвалом.

*3.10.2006. Авжеж що Нюрнберг.
До півночі й потому*

* * *

Жолуді під ногами тріщать, а не котяться.
А над хрестиком дуб – і старий, і хрещатий.
Час по всіх по нас потоптом, потоптом, потоптом...
І лишається мертвим – хіба що прощати.
Просто вохра пожухла зліта до надгробка
так реально, буденно і немилосердно.
І не може відбити ніяке бароко,
як востаннє був червень, і липень, і серпень...
Хто до неї спішив? І кого вона кликала?
Хто не встиг провести по благесенькій кладці?
В листі пташка співа, мов сопілочка піколо.
А душі-сироті не до цих ілюстрацій.
Ми звикаємо жити, вмирати не вміємо.
Вчитись ніколи, мить – і кінчаються версти.
Під хрестом карі очі із довгими віями.
Звали жінку Урсула. На прізвище Керстан.

*4.10.2006. Нюрнберг. Після жовтих хризантем
під хрестом за ворітьми з нанисом: «Geist zu Gott...»*

* * *

Зайчиська, що на *Albrecht-Dürer-Platz*
од пестоців поживк і аж виблискував,
лякало щось – не так щоб іздаля,
одначе не сказати, що ізблизька все ж.

Він шулився і пестоці нові
передчував, ловив; збирався промені
спрямовувати дурнику, вдові
й тому, що вже суціль увесь із пролежнів.

Але над ним гарчало щось, хропло,
кістками хрумкотіло, як морквинкою...
Він оглядався й бачив тільки тло –
смердюче, волохате... Й світло вимкнулось.

Тонуло все у темряві. Хлющав
потік липкого, теплого, солоного,
неначе кров... Куди вже тим дощам
ізмити все, а разом з ним і молоха!

Побачив би, якби хто знятись міг,
у пазурах із світом цим, калікою,
сидів зайчисько унизу в пітьмі –
і лиш червоне око хижо кліпало.

4.10.2006. Нюрнберг. Після обіду вHandwerkerhof

* * *

Сьогодні псовий день, учора теж –
ці повідки і ці розумні очі –
хто з ними спілкуватися захоче,
то хай там що, а за зубами стеж...
А той в могутню пащу ляльку вбгав
і аж тремтить од змоги послужити, –
врятоване ж дитя, а не ширвжиток –
як видобудеш традиційне «гав»!
У бургомістра розв'язавсь шнурок –
уважний пес туди спрямує погляд –
і хай там хто опиниться з ним поряд –
ступити не дозволить хибний крок.
Ще одного везуть в колясці, мов
ото глава вельможного сімейства –
й це «рикші» добровільному так лестить,
що вирушати в рейс готовий знов
під стягом, де зірки на синім тлі,
й хай гавкуни усі позасоюзні
мінюють зуби на сталеві в кузні –
отут немає сенсу в їхнім злі.
Якийсь господар ізмахне сльозу –
пестунчик жерти кісточки не буде...
Так добре псів у друзях мати людям!
А як то псам, що їх раби везуть?

5.10.2006. Нюрнберг

* * *

Хто вчиться вмiти, той навчиться знати.
Ab ovo – кажуть. Я кажу – *ab Turer**.
Рудого зайця лагідна фактура.
Навколо бронзи велелюдний натовп.
Для посміху, для слави, для покори.
Iз безвісті усе одно зринати.
Зелені кахлі. Дерево брунатне.
Спіраллю сходів: хто униз, хто вгору.
Рейсфедер: жовта мідь, старанний майстер
явив звичайну річ для справ і слави,
покрою очей з ікон волали
не фарисеї... Нині двері навстіж.
Угорський золотар – хіба на посміх!
I жовта мідь рейсфедера настільна.
Середньовічне дерево у стінах
для справи, і для свята, і для посту...
На брук пожовкле листя гублять віти,
рудого зайця згадуй при нагоді.
Дитя і мати – проминути годі.
На всі часи іконою для світу.

6.10.2006. Нюрнберг. Albrecht-Dürer-Platz. По обіді

* Згідно з документами, батьком Альбрехта Дюрера, німецького маляра і графіка, був угорський золотар на прізвище Турер

* * *

Ляльки, ляльки, ляльки – що світ дорослих –
вгодовані, рожевощокі лица...
Жебрацькій торбі ніде притулиться,
немовби їх і не існує просто.
І гойдалки, і ліжечка, й скакалки...
Про мотузки для шибениць ні згадки.
І пахли довоєнні шоколадки.
І чесні очі – в кожному ні скалки.
І знов спіраль. Та все угору, вгору.
Біжу, втомившись. Фюрер, гітлерюгенд.
І коник, і на ньому я – хлопцюга
із повоєнних вже голодоморів.
Хапатися за серце тут негоже.
Історія – нагода, не причина.
Спускаюсь вниз. Ляльки перед очима.
Спіраллю сходи. Та все вгору, схоже.

*6.10.2006. Нюрнберг. По обіді.
Після короткого забуття*

ПРЕЗЕНТАЦІЯ

Дитина спить в рояля під крилом,
неподалік бурхливого застілля...
І фрази розбиваються об стіни,
щоб врешті-таки слово набрело
на спраглого від німоти і враз
живим потоком розлилось по м'язах,
й гармонія верталася у фрази,
бо той, хто їх видобував, старавсь,
що аж стелився над крилом рояля,
і на дитину погляд опускав,
і осипалась із душі луска,
й не за луску поезія боялась...

Дитина спить, щось, певно, сниться їй
і лагідне, і рідне, і надійне,
що страху час ніколи не надійде,
і темрява згортається в сувій.
По клавішах рояля ніч іде,
ступаючи і бережно, і м'яко,
а мама не говорить, не балака,
вона, крім як в поезії, ніде...
Озвуться струни тихо, як дитина
вві сні зітха чи маму назива.
Крило рояля музику нестиме.
Дитина спить – і музика жива.

6.10.2006. Нюрнберг. Опісля

* * *

Шукати вірші *Rilke* на вокзалі,
немов шукати голку в стозі сіна...
Не поспішає дівка вийти заміж,
і тим собі все набиває ціну.
Відстань на автобані від потоку,
й на тебе позиратимуть із вікон,
як ти собі, незграбний, ждеш потому
ні в кого допомоги і нізвідки.
Малюй птахів на склі на вітровому,
аби живі дзьобів не розбивали,
наважся зрозуміти їх тривогу
стосовно недоречного привалу.
В полях туман стікає у долини,
ліси ростуть невпинно із туману –
вони чудну надію подали нам:
шукати вірші *Rilke* аж на Майні...
І вітряки на пагорбі не згодні,
і знічено зітхає черепиця –
у неї, в черепиці, справжній подив:
шукати вірші *Rilke* на полиці?..
Коли струмки загомоніти здатні
рядками, що зів'яли під зимою,
коли собор старий, забувши дату
народження свого, строфу промовить.
І я сміюсь вікну на автобані,
і поспішаю, наче дівка заміж...
Авто зустрічні блискають лобами –
шукали вірші *Rilke* на вокзалі.

7.10.2006. Дорогою на Франкфурт.
До виставки

* * *

Іздалеку вчувається жовтневе
злітання листя, адже на порі
чекання днів, коли холодне небо
опуститься на батьківський поріг.
Нужденний рай крізь нині прозирає,
мчить потяг прудко повз баварський ліс,
і сіра постать біля стін сараю,
і по грязюці впертий слід коліс.
А колія, мов паралель, без краю,
обабіч неї цвинтарі, стоги...
Давно ніхто нікого не карає –
можливо, лиш петрові батоги.
І тут, і там освітить у печалі
блакитна барва сутінь і сльоту,
щоб хтось не зупинився у відчаї,
сховав у пам'ять квіточку оту.
І хай собі ростуть обабіч долі
і тут, і там, бо паралель одна...
А пекла на землі цілком доволі.
А чашу допивати всім до дна.

*8.10.2006. Неділя. Із Нюрнберга до села,
у селі (у Біртіт), від села до Нюрнберга*

* * *

Насіинками анемони
зачепився один із днів –
білий, синій, а ще червоний
кольори зацвітуть мені.

У нетеплу жовтневу землю
грудочки брунатні впущу,
ув осінні дні невеселі
снігу ждатиму, не дощу.

Але їх у квітковім схроні
коли промені навесні
відшукають в земнім полоні,
скажуть пошепки: «Зеленій!»

Може, квітнутимуть все літо,
може, вимерзнуть всі дотла...
Не збираюся їх жаліти,
мені досить того тепла.

Крізь баварські церковні дзвони,
коли в шибку дощ бубонів,
насіинками анемони
зачепився один із днів.

*8.10.2006. Увечері, закінчуючи написане
перед поїздкою до Зульцбаха-Розенберга*

* * *

Вальтеру Загорці

Платівки довгограючі звичайні
або на вічних стрільбищах мішені
тремтять на сонці, коли вітер часом,
пустуючи, крилом торкне лишень їх –
на шибках павутини і на дверях,
на читаних давно листах жаданих,
на пам'яті, коли чогось не вернеш,
і на хрестах солдатськими рядами.

І музика озветься поміж залпів,
де в дні буденнім крадуть і пліткують...
Стріляють, крадуть і пліткують завше,
то як тут не потрапити під кулі!
Якщо не з хрестоматій, а зі стелі
твоє ім'я, зумівши, прочитали,
щоб ти не впав, соломки тут не стелять.
Чужих доволі, то своїм не станеш.

Стріляють знову через кожну шпарку –
і скаляться чи мавпи, чи гієни –
у цьому вселюдському зоопарку,
у цьому божім світі нічиєму.
Лишайтесь і музика озветься.
Коли? Авжеж, всевишньому відомо.
Бо тимчасове лиш накласти вето
на неї здатні ті, що нині вдома.

*9.10.2006. Нюрнберг. Вранці,
на тлі холодного надвір'я
з відчиненого вікна*

HANS SACHS

(1494 – 1576)

На аркушах цупких
розсипано гвіздки...

Час од чобіт до них
тривалий і місткий.

На фартуху смола,
щоб дратву натягти,
аби вона змогла
з негодою на ти.

І стука молоток,
та хоче олівець
не звуки молитов,
вмістити світ увесь.

Із фартуха струси
гвіздків колючий хмиз –
і крапельки роси
на лобі де взялись.

Римує молоток,
й рядок, мов голки шов
од звуків молитов
до міці підошов.

Підборів перестук
бруківкою щодень
й на аркуш – першодрук...
Нехай не пропаде!..

10.10.2006. Auf widersehen, Nürnberg!
Опівдні

* * *

Промінню підставляючи обличчя,
відчути, як пливеш, коли застигла
вода у річці й міст давно облишив
стояти, береги з'єднавши тихі
вночі, уранці, ввечері, постійно,
і рушив із обличчям до проміння...
У хвилях у статичних листя стільки!
По ньому йти, не дбаючи про міцність,
як по мосту (а той летить неспинно!)
на протилежний берег, може, в гості...
Та листя ніг торкатися не хоче,
хіба його підборами торкнутись...
Воно в промінні золотом ввижалось –
але ж летіти можна з тим, що маєш...
Спинитись вчасно, торжествує жалість
до того, що летіти здатне мало.

*10.10.2006. Уже за Нюрнбергом, після Ганса Сакса,
в унісон з вітряком на обрії ліворуч*

КОЗАЧА

ГОРА

* * *

Під Жванцем (грудень, 1653) Іван Сірко успішно громив загони ординців, які, повертаючись до Криму та на свої пасовища в степах Північного Причорномор'я, забирали в полон мирних жителів Поділля.

Орда спішить. Чамбули урізнобіч –
уже й арканів при сідлі катма...
Хіба ж утерпиш, як навколо здобич,
ясир дозволив брати сам гетьман.
Воно ж бо так, під ханом грає коник,
і хан союзник.

Лиш зника декор,
коли навстріч Іван, ще не полковник,
але (даруйте, хане!) вже Сірко.
Повчати Хмеля він не має змоги,
а що стосовно всіх винагород –
то правда, де гетьман...

До перемоги.

А після перемоги – де народ.
І він не хоче зватися ясиром,
і жити прагнуть не на чужині
старий, стара та батько й мати з сином,
дочка мала або на виданні...
Задкує коник злякано під ханом.
Здіймає шаблю Йванова рука.
О горе нам без доброго гетьмана!
І двічі горе, як нема Сірка...

26.10.1990

* * *

«Канальські люди» чи козацькі діти –
вам одповість хіба що сам Петро,
отож, панове, в Петербург ходіте –
хай одпочине войовнича кров.
В похід беріть сокири та лопати,
гармати не здадуться та шаблі –
повеліває цар канал копати,
отож, сіромом, не ловімо бліх.

Над нас погонич. Значить, ми – отара:
ті – мертві, ці – не вірять, що живі...
Татари – вони все-таки татари,
а цар же православний чоловік!..
Нас Персія чекала часто-густо,
цариця Анна гнала нас в Литву
на виручку Саксонського курфюрста
і там косила смерть, немов траву.

Шляхи молдовські, спадщина австрійська –
усе не наше, все чиесь, чуже...
Та ми ж хіба не слобожанське військо,
та ми ж хіба не козаки уже!
Огляньмося мерщій навколо себе –
над нас погонич, нам лише углиб...
Якби ж знаття, чого хотів Мазепа,
То ми-таки... Невже-таки?.. Змогли б!

30.10.1991

* * *

Василь Гладкий передав Дмитру Яворницькому
для катеринославського музею шаблю свого батька,
подаровану тому свого часу турецьким султаном.

Кому ж її передавати, Дмитре?
Козак пропав не докричусь, кричу...
Сльозу в очу холодний вітер витре.
А що шаблюці до мого плачу!
Бери хоч ти: в музеї поховаєш,
де тільки випадкові «гніздюки»
між чаркою та салом з короваєм
наважаться зирнути навкидьки.
Навряд чи хтось благатиме як Бога
(хоча... А може?.. Всякого бува):
віддати шаблю Йосипа Гладкого,
якщо над світом зблисне булава.
Приснилося, що й сам я ненароком
коня придбав, бо не яка ціна,
сідло та збруя – то вже не морока...
А встав – тяжка нога для стремена.

17.10.1990

* * *

У галицьких стрільців одсиріли набої,
червоним козакам пощерблено шаблі –
і стогне білий світ, чорніючи від болю,
то ж діточки його, билиночки малі.
І цвинтарна земля на заході й на сході
їм сонце затуля, висмоктуючи кров, –
і вимерза до дна за всякої погоди
шалений і святий, правічний наш Дніпро...
І крига підступа по наші грішні душі,
джерелам затискає їх гомінкі роти.
Ховатися по норах навчилися найдужче,
матусі і не знали, що діти їх – кроти.
А щоб прозріти нам, нетягам твердолюбим,
здолавши красну смерть нехай і на миру,
просімо в пана Бога ще хоч один Чорнобиль
і в Сатани благаймо всесвітній землетрус.
Так тихо у снігах, невже ж то не дзюркоче
під кригою в криниці свавільне джерело?..
Час душам відтавять і протирати очі –
чорнобильський лелека по сонцю б'є крилом.
А галицькі стрільці зі сходу ждуть атаки.
Й червоні козаки ізнову за своє...
І сіємося ми світами дрібніш маку.
Онуки не питають: «Чиї, чиї ми є?»

20-21.01.1995

* * *

А де ж поділися татари?..
Вертеп спішить, а степ лежить.
І в нім – «три царіє со дари»,
й сам Ірод, і Москаль, і Жид.
Спаситель там іще дитина –
старий завіт, новий завіт –
одне-однісіньке під тином...
А понад тином блазень-світ,
де всі танцюють, п'ють, регочуть
і порпаються у гною.
А я лиш бачу їхні очі.
Й себе у кожному впізнаю.

6-7.01.1997

* * *

Різдвяна пошта нині вихідна,
залізно дихають замки на дверях...
Присутній комплекс мокрого рядна,
коли при буднях – свят наявна зверхність,
Коли телеекран-рецидивіст,
твій дім перетворивши на малину,
чи не всього життя становить зміст,
в яким ти сам – податливіший глини.
Коли й дочка, втомившись од реклам,
дістане книжку, схоче почитати,
ти будеш здатен лиш на роль ракла
в тім, що лишилось од твоєї хати.
Там кров на книгах запеклась руда,
там свічка ніби світить, та не гріє,
там палить Київ Золота Орда...
Опісля Боголюбського Андрія.

8.01.1999

* * *

Купають хлопчика в селі,
він – мій нащадок, а чи пращур.
Збирання каменів для пращі.
Хідня за пролісками в ліс.
Насуне люта чужина –
і що їй квіти, що їй сила!..
Полин зазвичай сходить сивим.
Хто сіє, той не пожина.
А вічний кізяковий дим –
його ковтне вселенський протяг...
Чи місяць з сонечком напроти?
Чи молода із молодим?
Нема ні краю, ні кінця
в середині людського роду.
До раю замкнено ворота.
До пекла – стежка, та не ця...
А зблисне зірка на веслі –
і щастя, щось воно та значить.
У центрі всесвіту неначе.
Купають хлопчика в селі.

23.05.2000

* * *

Посади є: і гетьмана, і блазня
в народу вище них один лиш Бог.
Отож – найбільше з персоналій власних
ненависті та слави для обох.

Коли в базарнім шарварку роззяви
прогавили клейноди і коня?..
Хоч гетьман є. Він волю Божу явить...
Хоч блазень є. Він волю ту сповня.

Вертеп і булава – ознаки влади.
А дійство не спиняється. Трива.
Це в когось там ісуси та пілати...
В нас вилягла од реготу трава.

1.04.2001

* * *

Отець, і Син, і Дух на голосах церковних
пливуть, немов на хвилях козацькі байдаки...
Юдейська сторона і тут уже відколи,
а я не знав, що так доречно і з руки.
І дяка, й каяття від імені юдеїв –
свята гора Сіон над Києвом либонь?..
Заблуканий між верб не маю знати, де я,
та бути б мав між тих, кому з небес любов.
Кружляє вороння.

Під куполами люди.

На паперті козацтво очікує литавр...

Є в квітні день один,

в нім народився Юда.

Чи вороння не зна?..

Кружля собі.

Літа.

14.06.2003

* * *

На Козачій горі –
Васильківський – небесний художник
малювати не хоче
блакитну вгорі далину.
При мольберті три пензлі –
і схильний журитися кожний
за учора, за нині
проз завтрашню стежку сумну.

Розсипається твердь
на пісок, на труху, на нінащо,
у водиці Дінцевій
розчиниться без вороття...
І рибина заграє,
і зблисне шаблюка, не наша,
і з прогіркої казки
потомлені коні летять.

Чи на гору, чи вниз,
де підкова Дінця загубилась,
од Раклячої ями,
а може, до неї якраз...
Над кістками отамана
плаче розчулений крилас.
А художнику що ж?
Мабуть, братись за пензлі пора.

5.07.2006. смт Комсомольське

* * *

Царю небесний, Утішителю, Душе істини, що всюди єси
і все наповняєш, Скарбе дібр і життя Подателю, прийди
і вселися в нас, і очисти нас від усякої скверні, і спаси, Благий, душі
наші.

Молитва до Святого Духа

Козацький монастир. Так урочисто й чинно.
Пригашені свічки. Притишена хода.
Завжди згадати є нагода і причина.
Натоптана стежина в сьогодні загляда...
Бур'ян і бузина в руїни давні муру,
немов татарські стріли у тіло козака.
Високий літній день, дзвінкий і не похмурий.
А цегла не звика. А цегла не звика,
що криласом вітри, неначе у пустелі,
в кадильницях, на жаль, й іскриночки нема,
і регент у землі, і небо замість стелі,
й земля, немов бур'ян, уже давно німа.
Вітрець приносить з хвиль Дінцевих давні згуки:
чи дзвони, чи шаблі, поразка чи яса –
їх слухали сини, хіба почують внуки!..
Сліпий оглухий мур псалми співає сам.

17.07.2006. Коронів хутір. По обіді

* * *

Очищаємо гору Козачу від скверни.
Очищаємо душу бентежну від скрути.
Стежка візьме і вбік несподівано зверне.
Літній Пан вперту дулю упевнено скрутить.
Й невідомо чого вам тепер стерегтися.
І не знати, на кого та скверна перейде.
Кровопивці малі, що їх тисячі тисяч,
мають правду свою й переконливий рейтинг.
Їм байдуже до ваших клейнодів колишніх.
Паралельні їм ваші надії майбутні,
де в садах по-липневому повняться вишні,
де у спонсорах свят лиш натружені будні.
Пада тінь од хреста на язичницьку гілку.
На даху попід сонцем поблискує бляха.
Ми – на стежці. І їй, певно ж, хочеться тільки
не спинитись, дістатися битого шляху.

17.07.2006. Коронів хутір. Увечері

* * *

Кладки... Кладки... Через колишні ріки...
З учора в завтра... З нині у завжди.
Не поспішай. Хіба ж ми недоріки!
Зажду тебе. А ти мене зажди.

Обабіч трави, спалені дерева.
Русло забуте. Берег чи причал.
Там – чужина. А з нами кривда кривна.
Якщо хто чув, то, може, хто й кричав.

У чайках, що надгробками вздовж русел.
Оплакати. Нема на всіх снаги.
З криниці п'ють. Чуби вмочають русі.
А їх уже потято. До ноги.

Гриби у лісі заячі. Не рідкість.
Щось заяче у душі – не з води.
Кладки... Кладки... Через колишні ріки...
З учора в завтра... З нині у завжди...

*17.09.2006. Мохнач – 2.10.2006. Нюрнберг.
Чи опівночі, чи, може, й потому*

* * *

Якого ладу нам, якого устрою,
щоб вістрям в стежечку спис стримів!..
Це ми прощаємось, як до зустрічі
наймимобіжніші дві прямі.

І десь на поминах перед обідом,
кому говорять, не чує той...

Щось про позиції, про орбіти,
угору тицяючи перстом.

А стежка стелиться, а сонце котиться,
а доля власника вигляда.

Ведеться як йому? Чи він на Хортиці?

Та вже й од Хортиці нема сліда...

Іди до мене, хоч бути ніде.

Та ж нас не буде, як не було.

А що я знаю, ніхто не віда.

А що ти хочеш... Не хмур чоло...

11.01.2007. Харків

* * *

Надію топчуть. Закривають рота –
мовляв, кров не червона, а руда...
Але ж, братове, ми самі ворота
в двір одчинили – й нині там орда.
Свинячить, шапарює, пре в Європу
смердючі гнидники наверх лайном.
І жужмом нас усіх, уже не скопом –
в багно, під ноги, на саміньке дно.

Молитися б. Так віра продається
чужим церквам за жалюгідний гріш.
І пастирі для шлунка, не для серця
гріх відпустити ладні поскоріш.
Собі, орді та навіть нам в офіру,
щоб невтямки Тарасові слова...
Надію топчуть. Продається віра.
Але ж любов до матері жива?!

2.03.2007. Після концерту Миколи Колодочки

* * *

Ой не жур, моя мати...
З пісні

Невесела радосте,
душе моя рідна,
що нас може зрадити?
Ну, хіба що бідність.
Але ж я не скаржуся?
Але ж ти не плачеш?
У яру у Саржинім...
На горі Козачій...

Хоч сміятись рано ще,
мито ж не останнє...
Руки просять ратища,
гвалт в чужинськiм стані.
І клейноди забрано,
і гармати в дзвонах.
Що ж чекати завтра нам
од Москви й Сіону?

Скіпочку шукаємо
у ворожiм оці...
Виростають каїни
все на нашiм боці.
Білий світ цей зрадити
не веліла мати.
Невесела радосте,
будемо співати?

2.03.2007. Харків

* * *

Ми втрьох на городі: дві пташки і я –
і нам по-травневому затишно й тепло...
Немає, на жаль, проти старості щеплень.
А ви наслухаєте з ким солов'я?

Сваритись, миритися – чаша важка...
І клопоти денні, й похід з полуночі.
Комусь булава, ну, а я – при мішках,
де жайвір згори чи небесний дзвіночок.

Рвонусь навперейми – мов коні баскі,
всі дні – і вчорашній, і цей ось, н а с у щ н и й ...
Навчила б земля недолугих нас учнів,
та ночі всього лиш на заячий скік.

До пряника звикли, а чи до кия?
Хотіли всього, а лишається мало...
Утрьох на городі: дві пташки та я.
І дякую богу, що зайвих немає.

13-15.05.2007. Шпаківка – Харків

ПРО АВТОРА

Бойко Віктор Степанович народився 15 жовтня 1946 року в смт Козача Лопань на Харківщині в сім'ї шевця. Вищу освіту здобував на механіко-математичному факультеті Харківського державного університету (тепер – національний університет ім. В. Н. Каразіна) та на фізико-математичному факультеті Харківського державного педагогічного інституту (тепер – національний педагогічний університет) ім. Г. С. Сковороди, який закінчив 1974 р.

У перерві між навчанням (1966 – 1968) служив у Радянській Армії.

Працював лаборантом, слюсарем-складальником, учителював (викладав фізику, математику, креслення). Був заступником голови Комісії по роботі з творчою молоддю при Харківській письменницькій організації, старшим літпрацівником журналу «Прапор» (тепер – «Березіль») до обрання заступником голови правління Харківського обласного відділення Українського фонду культури, де працює і нині.

Доклав чимало зусиль до створення Харківського літературного музею.

Лауреат муніципальної премії ім. П. Іванова в галузі етнології та фольклористики.

Є постійним ведучим і літературним консультантом Харківського міського театру народної музики України «Обереги» (керівник – заслужений діяч мистецтв України, композитор Ю. Б. Алжнев). Нагороджений відзнакою УФК «За подвижництво в культурі». Заслужений працівник культури України.

Друкуватися почав 1971 р. у деркачівській райгазеті на Харківщині. Вірші широко публікувалися в українській і зарубіжній періодиці; в альманахах; колективних збірках; антологіях «Zwei Städte» («Два міста»), «Слобожанська муза» (2000), «Сьоме око» (2003), «Ветер с Украины» (2004), «Über Zeit und Raum» («Понад час і простір») (2006). Перекладає з білоруської, вірменської, молдовської (румунської), німецької, російської та французької мов. Займається літературознавством. Пише також прозу.

Автор збірок поезій «Пролог» (1976), «Земні турботи» (1978), «Обличчям до багаття» (1984), «Битий шлях» (1989), «Зазимки» (1990), «Планида» (1994), «Яв» (2001), «Суголосся» (2006) і творів для дітей, що побачили світ у антології «Український садочок» (1997 – 1998), шкільних читанках та в періодиці. Уклав і відредагував антологію любовної лірики XVII – XX століть «Слобожанська муза» (2000). Редактор і перекладач багатьох книг, які виходили друком у харківських видавництвах «Глас», «Крок», «Майдан», «Око», «Прапор», «Ранок», «Факт», «Фоліо». Його вірші публікувалися в перекладах білоруською, молдовською, німецькою та російською мовами.

Член Національної Спілки письменників України з 1979 року.

Нагороджений медаллю НСПУ «Почесна відзнака» (2006).

Член АУП.

Лауреат муніципальної премії ім. Олександра Олеся (2006).

ЗМІСТ

ОБАБІЧ ШЛЯХУ

- «Й вода вимерзає, і сніг вимерза...»
«Стара годує голубів...»
«У вдаваній одвертості перверзій...»
«Цвітуть петрові батоги...»
«Реквієм»
 1. «У сірім липні довгий сірий день...»
 2. «І Вас обмовлено, синьйоре...»
 3. «І паличка в Антонію в руці...»
«У Малинівці дощ буде завтра чи скоро...»
«Це спека поміж серпня й липня...»
«Ледь зринувши зі сну...»
«“Дзеркальний струмінь“, молодята в чорно-білім...»
«Сирітське побачення в зимнім під'їзді...»
«Пісенний протяг у базарнім гаморі...»
«У Старій Рябині не малі...»
«Майорять стрічки на вітрі...»
«Плачеться в дату сумну понад свічкою...»
«Ще палітра дня така строката...»
«І кожне для вокзалу промина...»
«Під небом дощовим...»
«Не змерзли. І гаразд...»
«Халупа перехняблена спрокволу...»
«Дісней-ленд на Олексіївці...»
У Святогорській лаврі
«Північний термінал...»
«Між зелені бере...»
«Наставлено зірок, накладено граніту...»
«В чужому домі гості...»
«Спускатися з небес...»
«Вітер серпневий...»
«А там – церкви, всевладні коридори...»
«День димить, скрегоче, галасує...»
«Фонтан біля опери міниться барвами...»
«Ми – це люди нічні...»
«Зелений сад колишніх сподівань...»
«Вокзал як вокзал...»
«Глибокі села в приспаних полях...»
«Хрести й хрести уздовж дороги...»
«Кататися вкруг Малина...»
«По кому калатає дзвін?...»
«Холодний дощ. Пожовклий лист. Негоді личать...»
«Стрілки відведено в бік чорнобривців...»
«Зсукали зашморг одному з тиранів...»
«Нас кількоро було. Стрічали Новий рік...»
«На сонячний годинник пада тінь...»
«Нові беруть початок ери...»
«Бува, людина – та й усе...»

«Блимає більмами...»
«Заклей конвертики з листами...»
«Дивні ждання різдвяні...»
«Забіг світ за очі рік Собаки...»
«За сніданками – обіди...»
«В питущих – стіл із пляшкою...»
«Неначе буря налетіла...»
«Пташиним граєм за вікном...»
«Знак рівності вже нежорстким стає...»
«Розчулення зашкалює...»
«Маля у чорних кучериках диба...»
«Вродило «любки» при злидарській хаті...»
«Приходить день...»
«Обабіч шляху мальви й соняхи...»
«Соняхи порушують кордон...»
«Опудало махає рукавом...»
Димарі
«Білі рожі та майори...»
«А на озері гуси й гуси...»

БІЛЕ ОЗЕРО

«Коли раптово радість прибува...»
«Далеко від зими...»
«Твій усміх, що йому затісно в стінах...»
«Я не знаю, що там думав Юда...»
«Тим, що у капусті ловчими...»
«Ти на фото рідніша, ніж можна...»
«День, що, мов осінній, жовтуватий...»
«Повз Дев'яту доріжку...»
«Купальська ніч коротка як на те...»
«Музика в мені твоя...»
«А я не ворожитиму на каві...»
«Ти ревно молишся за мене, грішника...»
«Я не знаю: до тебе я був чи збирався лиш...»
«Нас ганяє життя, ніби коней, по колу...»
«Липнева злива змиє всі гріхи...»
«Дивлюсь у вчора, мов дивлюсь у небо...»
«Од гітарних акордів...»
«Як страшно...»
«Яка остуда від не бачення...»
«Ти солодко мені продовжуєш боліти...»
«Петрові батоги змагаються з блакиттю...»
«Прибою шепіт в стогонах ледь чутних...»
«Так нагорі обом далеко видно...»
«В очах ревниві іскорки спалахують...»
«Твоє тепло бринить ліворуч в мене...»
«Як в розмові гнівними словами...»
«Дивитись, як осінній дощ іде...»
«Я часто думаю про тебе...»
«“Як прочитати можеш – то заблизько!“...»

«Чарку б... Далі від снігу нібито...»
«У хаті цій немає стін і даху...»
«День починаю з голосу твого...»
«Як добре, коли є на світі наше...»
«З тобою в нас гора, озера, ріки...»
«Як нам у твоїм вчора?...»
«Немає в метро покриття мережі...»
«Пустопорожній брязкіт слів...»
«Твій голос у сутінках тихо зрина...»
«Радію снігу, наче першому...»
«Запізнився вже я, але знаю – діждешся...»
«У темряві самотність дошкуля...»
«Так сонячно, безсонно і бездонно...»
«В електриці «Чардаш» Монті...»

ОСІННЕ ЛІТО

«Мікроавтобус...»
«Набряклий кущ шипшини в листопаді...»
«Змотатись у Шпаклівку...»
«Бур'яни європейські...»
«Осінній автобан... Вночі у вічі...»
«Це місто зветься *Nürnberg*, річка – *Pegnitz*...»
«Пташиний голос уночі...»
«Вночі в усім присутній страх...»
«То галопом коники, то чвалом...»
«Жолуді під ногами тріщать, а не котяться...»
«Зайчиська, що на *Albrecht-Dürer-Platz*...»
«Сьогодні псовий день, учора теж...»
«Хто вчиться вміти, той навчиться знати...»
«Ляльки, ляльки, ляльки – що світ дорослих...»
Презентація
«Шукати вірші *Rilke* на вокзалі...»
«Іздалеку вчувається жовтневе...»
«Насінинками анемони...»
«Платівки довгограючі звичайні...»
Hans Sachs
«Промінню підставляючи обличчя...»

КОЗАЧА ГОРА

«Орда спішить. Чамбули урізнобіч...»
«“Канальські люди“ чи козацькі діти...»
«Кому ж її передавати, Дмитре?...»
«У галицьких стрільців одсиріли набої...»
«А де ж поділися татари?...»
«Сніги у місті...»
«Різдвяна пошта нині вихідна...»
«Купають хлопчика в селі...»

«Посади є: і гетьмана, і блазня...»
«Отець, і Син, і Дух на голосах церковних...»
«На Козачій горі...»
«Козацький монастир. Так урочисто й чинно...»
«Очищаємо гору Козачу від скверни...»
«Кладки... Кладки... Через колишні ріки...»
«Якого ладу нам, якого устрою...»
«Надію топчуть. Закривають рота...»
«Невесела радосте...»
«Ми втрюх на городі: дві пташки і я...»

Про автора
ЗМІСТ